

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza účetního systému vybraného podniku

Analysis of selected enterprise accounting system

Jaroslava Unatinská

Plzeň 2012

Zadání práce

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza účetního systému vybraného podniku“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucí bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

V Plzni, dne 4. 5. 2012

.....
podpis autora

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí své bakalářské práce paní Ing. Jitce Zborkové za její pomoc při vypracování této práce, za její konzultace, rady a oprávněné připomínky.

Své poděkování bych také ráda vyjádřila společnosti Amagasaki Pipe Czech s. r. o., za vřelý přístup při zpracování této práce a za poskytnutí interních dat společnosti.

Obsah

Úvod.....	6
1. Účetnictví a základní pojmy účetního systému	8
1.1 Účetnictví a účetní systém	8
1.2 Klasifikace účetních systémů.....	8
2. Metodické prvky a nástroje účetnictví.....	11
2.1 Aktiva.....	11
2.2 Pasiva	12
2.3 Nástroje účetnictví	14
3. Organizace účetního systému	16
3.1 Zákon o účetnictví	16
3.2 Prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví.....	19
3.3 České účetní standardy	20
3.4 Ostatní právní předpisy	20
3.5 Základní účetní předpoklady a zásady.....	21
4. Účetní závěrka	23
4.1 Rozvaha	25
4.2 Výkaz zisku a ztráty.....	25
4.3 Příloha.....	27
4.4 Odložená daň	27
5. Představení vybrané společnosti.....	29
5.1 Amagasaki Pipe Czech s.r.o.	29
5.2 Amagasaki Pipe Corporation (APS) – mateřská společnost.....	31
6. Účetní systém společnosti Amagasaki Pipe Czech s.r.o.....	32
6.1 Podnikový informační systém	32
6.2 Účetní systém APCz	34
7. Analýza výsledku hospodaření	45
8. Shrnutí.....	50
Závěr	52
Seznam tabulek a obrázků	53
Seznam použitých zkratk	54
Seznam použité literatury	55
Internetové zdroje:	56
Seznam příloh	57

Úvod

Člověk je bytostí moudrou, zručnou, vynalézavou a tvořivou. Také velmi přizpůsobivou svému okolí. Se změnami klimatu a změnami přírodních podmínek se vyvíjel i živočišný druh na Zemi. Těžko říci, od které doby se klimatické a přírodní podmínky odrážejí od činností lidstva, ale s určitou jistotou lze říci, že právě tyto jevy měly na vývoj lidstva nesporný vliv. Lidé se pro samotné přežití museli naučit, jakým způsobem uspokojit své životní potřeby. S přírodními úkazy se museli vypořádávat s novými a novými vynálezy, objevy a praktikami. Lidé vytvářeli činnosti, které měly nespornou hodnotu. Zjistili, že hodnota každé práce se dá vyčíslit. Naučili se hospodařit a obchodovat se svými hodnotami. Vytvořili systémy, které jim pomáhaly uchovávat a interpretovat jejich vytvořené hodnoty. Dnes se tomuto systému říká účetnictví.

Základním principem účetnictví je sledovat přírůstky a úbytky v podobě peněz, majetku, tržeb či nákladů. Tento základní princip sledování pohybů a stavů mohou využívat různé subjekty. Mohou to být rodiny s jejich domácím účetnictvím, mohou to být fyzické osoby vykonávající podnikatelskou činnost, mohou to být podniky, zaměstnávající pracovníky pro své ekonomické činnosti. Způsob zobrazení podnikatelské činnosti je potřeba diferencovat podle uživatelů těchto účetních informací a jejich potřeb. Na základě toho, účetnictví vytváří systém pro uspokojování potřeb těchto uživatelů.

V České republice je systém účetnictví stanoven zákonem. Zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, který přesně vymezuje, kdo je povinen vést účetnictví, za jakých podmínek a jakým způsobem. [9]

Vznik účetnictví nelze datovat přesně. Poprvé bylo písemně popsáno v roce 1494 v knize italského mnicha Luca Pacioliho, v praxi se však používalo již mnohem dříve. Potřeba zaznamenávat hospodářské transakce a stav majetku navazuje na rozvoj směny v počátcích vývoje lidské společnosti. Nejvýznamnější technikou záznamu hospodářských transakcí bez užití písma byly vruby. Vruby byly dřevěné hole, na které se zaznamenávaly dluhy formou zářezů. Okamžikem úhrady dluhu byla hůl podélně seříznuta. Česká účetní terminologie pravděpodobně z historického používání vrubů převzala dnešní označení strany účtu „má dáti“ – na vrub. Základní činnosti, které dodnes účetnictví řeší, byly formulovány a řešeny již před 4000 tisíci lety ve středověké Mezopotámii (Babylonu) a v Egyptě. Pro účetní záznamy se používaly hliněné destičky, na které se klínovým písmem provedl zápis. Ty byly poté na slunci vysušeny

a vypáleny. V některých případech se vyráběl i otisk této hliněné destičky, kopie, pro druhou zúčastněnou stranu. V Egyptě byly účetní záznamy státního a chrámového účetnictví prováděny hieroglyfickým písmem na papyrus. Prostý lid ovšem nebyl zámožný a papyrus byl velmi drahý, tak užíval rytby na střepy hliněných nádob. Účetnictví bylo nástrojem ochrany majetku a zdrojem informací o stavu majetku a závazků. Účetní informace byly podkladem pro vyměření daní. Tato přírodní evidence byla v římském období posunuta na vyšší kvalitativní úroveň podmíněnou rozvojem hospodářství, využíváním peněz a v neposlední řadě rozmachem soukromého podnikání. Od 12. až 13. století se účetní záznamy vedou prostřednictvím písemných záznamů vázaných v pevných knihách. V rozvoji účetních forem lze z historického pohledu rozpoznat několik vývojových etap. Účetní forma řeší způsob zachycení údajů o uskutečněných transakcích, typy účetních knih a jejich úpravu. Od 15. století byly popsány následující vývojové etapy, které směřovaly ke snížení pracnosti a zvýšení efektivnosti účetní práce:

1. Forma přepisovací – založena na přepisování údajů z jedné vázané účetní knihy do druhé.
2. Tabelární forma – tato forma spojuje do jedné účetní knihy informace obsažené v deníku i v hlavní knize prostřednictvím tabulkového uspořádání.
3. Propisovací forma – účetní knihy přestávají být knihami vázanými – účetní zápisy jsou pořizovány zároveň na volné listy deníku i hlavní knihy průpisem, nejprve ručně, později prostřednictvím účtovacích strojů.
4. Účetnictví vedené prostřednictvím výpočetní techniky za pomoci účetního softwaru, jehož předchůdci byly sčítací a kalkulační stroje, fakturovací stroje a děroštitkové techniky. [4]

Současný účetní systém je v převážné většině zpracováván pomocí výpočetní techniky. Zákonnými normami je stanoven rozsah a forma výstupů z účetního systému v následné specifikaci podle uživatelů těchto informací.

Cílem této bakalářské práce je analýza účetního systému společnosti Amagasaki Pipe Czech s.r.o.. Vymezeného cíle bude dosaženo aplikací teoretických poznatků při analýze účetního systému vybraného podniku, jeho zhodnocení a specifikování případných nedostatků.

1. Účetnictví a základní pojmy účetního systému

1.1 Účetnictví a účetní systém

„Účetnictví je ekonomická disciplína zachycující informace zejména o stavu a pohybu majetku a jeho zdrojů, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření účetní jednotky s důrazem na věrné zobrazení majetkové, finanční a důchodové stránky účetní jednotky.“ [15]

„Účetnictví je uspořádaný systém informací, který v peněžním vyjádření zobrazuje hodnotovou stránku podnikatelského procesu.“ [5]

„Účetnictví je proces zjišťování finančních informací o účetní jednotce, jehož cílem je poskytnout uživatelům účetnictví informace potřebné pro jejich rozhodnutí.“ [4]

Základní funkcí účetnictví je poskytnout všem zainteresovaným stranám spolehlivé informace o podnikatelské zdatnosti podniku při plnění jeho ekonomické činnosti.

Základní funkce účetnictví lze charakterizovat následujícím výčtem:

- a) funkce informační - představuje poskytování informací ekonomického charakteru jejich uživatelům, zejména informace o finanční situaci a o výsledku hospodaření
- b) funkce registrační - představuje soustavný zápis o podnikových jevech
- c) jako důkazní prostředek - pro uplatnění práva a povinností z obchodních vztahů
- d) jako nástroj pro vyměření daňových povinností správcem daně
- e) jako nástroj pro řízení podniku a jeho dílčích ekonomických aktivit. [4]

Cílem účetnictví je podat jeho uživatelům věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví, zobrazit finanční situaci účetní jednotky a informovat o výsledku hospodaření. [9]

1.2 Klasifikace účetních systémů

Účetní systém je soubor metod používaných účetní jednotkou k uspokojení požadavků kladených uživateli účetních informací. Základním znakem, rozlišujícím jednotlivé účetní systémy, je pohled na výstupy účetního systému ze strany externích a interních uživatelů. Dalším specifikem, charakterizující účetní systém, může být volba oceňování

veličin, zejména pak rozsah uplatňování historických cen, nebo zákonná regulace, která stanoví rozsah vedení účetnictví, povinnost auditu atd. [10]

Posláním účetnictví je **přinášet informace** o účetní jednotce různým subjektům, které tyto informace potřebují a vyžadují z nejrůznějších důvodů. Uživatele účetních informací lze rozdělit na uživatele interní a externí.

Interní uživatelé bývají součástí účetní jednotky a mají podle svého pracovního zařazení přístup ke všem potřebným informacím. Jsou to především manažeři a vedoucí pracovníci, kteří požadují informace, zjišťované především v rámci manažerského účetnictví, potřebné pro řízení a pro kontrolu již uskutečněných rozhodnutí.

Externí uživatelé stojí mimo účetní jednotku a mají omezený přístup k účetním informacím. Základním a často jediným zdrojem informací o účetní jednotce je veřejně přístupná účetní závěrka. Mezi externí uživatele účetní závěrky patří zejména investoři a věřitelé, obchodní partneři, státní orgány a úřady, ale i zaměstnanci a nejširší veřejnost. [4] [15]

Způsob zobrazení podnikatelského procesu je třeba diferencovat podle toho, kdo je uživatelem účetních informací a jaké rozhodovací úlohy řeší. Z hlediska struktury účetního systému podniku je možno rozlišovat dvě základní části podnikového účetnictví:

1. **Účetnictví finanční** – poskytuje ucelený soubor informací o podnikových skutečnostech, zachycuje vztahy podniku jako celku k vnějšmu okolí. Zahrnuje operace, jakými jsou nákupy materiálu a služeb na straně jedné a prodej výrobků a služeb na straně druhé. Výstupem finančního účetnictví je účetní závěrka. Zákon o účetnictví stanoví povinnou a nedílnou součást účetní závěrky, kterou je rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce. Účetní závěrka může obsahovat i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu, které jsou doplněním z hlediska plné vypovídací schopnosti účetní závěrky. Účetnictví vedené v plném rozsahu znamená sestavení a zveřejnění účetní závěrky v plném rozsahu. Účetní jednotky, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem a nejsou akciovou společností, mohou sestavit účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu. Výkazy musí být sestaveny v souladu se všeobecně uznávanými účetními zásadami a standardy. Finanční

účetnictví podléhá právní regulaci. Je postaveno na nutnosti dodržovat dané postupy a metodické prvky. Poskytuje souhrnné informace o podniku jako celku, tj. o jeho majetku, závazcích, vlastním kapitálu, o nákladech a výnosech s cílem zjištění výsledku hospodaření. Ve většině případů jsou tyto informace požadovány externími uživateli, kteří je užívají pro výkon svých rozhodnutí. [9] [16]

2. **Účetnictví manažerské** – soubor různorodých ekonomických informací potřebných k efektivnímu řízení daného podniku. Manažerské účetnictví pracuje s hodnotami vykazovanými ve finančním účetnictví a také čerpá a využívá informace stojící mimo účetní systém, kterými jsou například výzkumné studie a odborné analýzy z oblasti marketingu či informačních technologií. Zahrnuje především kalkulace, soustavy rozpočtů a plánů, nákladové či finanční propočty. Manažerské účetnictví je plně v kompetenci podniku, není právně upravováno. Může být používáno jakýchkoli postupů a metod, které zabezpečí řádné využití informací pro žádaný účel. [4] [5]

2. Metodické prvky a nástroje účetnictví

V průběhu vývoje účetnictví se vyvinul systém vzájemně provázaných metodických prvků, které umožňují realizaci účetnictví jako pracovního procesu. Umožňují kontrolu účetních informací a komunikaci uživatelů účetních informací s výsledky účetnictví. [1] Nositelem podstaty účetnictví je **bilancování**. Bilancování je nahlížení na prostředky podniku souběžně ze dvou stran. Tento pohled umožňuje prostřednictvím účetnictví rozlišit:

- a) prostředky, které má podnik k dispozici - aktiva.
- b) prostředky, které jsou zdroji financování aktiv - pasiva. [4]

Z bilancování vyplývá základní bilanční rovnice:

AKTIVA CELKEM = PASIVA CELKEM

2.1 Aktiva

Účetním výkazem, který zobrazuje uspořádaný a sumarizovaný přehled aktiv a pasiv účetní jednotky, je rozvaha. (příloha B)

Dnes, již historickou změnou státního uspořádání a hospodářské politiky České republiky po listopadu 1989, je Česká republika plně otevřenou zemí k investování a zahraničnímu obchodu. Výkaz o majetku a zdrojích jeho krytí, kterým je rozvaha, je důležitým dokladem pro investory a obchodní partnery o finanční situaci podniku. Sbližováním se se světem na poli mezinárodního obchodu sebou přineslo i snahu o harmonizaci mezinárodního účetního výkaznictví s legislativou České republiky. Některá pravidla mezinárodních standardů účetního výkaznictví již byla v novelizacích českých právních norem zakomponována, ovšem v případě definování a specifikování struktur položek aktiv a pasiv tato harmonizace stále není úplná. [6]

„Aktiva definována českou účetní teorií představují hodnotu hospodářských prostředků, členěných podle věcné podstaty.“ [8]

„Aktiva definována Mezinárodními účetními standardy jsou zdroje kontrolované jednotkou jako výsledek minulých událostí, od něhož jednotka očekává své budoucí ekonomické užítky; kde budoucí ekonomické požitky představují schopnost přispět k toku hotovosti nebo hotovostních ekvivalentů směrem k jednotce.“ [6]

Obecně v české účetní terminologii položky aktiv musí být spolehlivě ocenitelné a člení se například podle jejich věcné podstaty, podle rychlosti obratu a také podle ekonomické funkce v oběhu hospodářských prostředků. Také z hlediska času, kde základním třídícím kritériem pro rozdělení aktiv je doba jejich užité hodnoty pro účetní jednotku. Nejspolehlivější informace o hodnotě aktiv a finanční situaci společnosti ukáže struktura majetku založená na likviditě.

Stálá aktiva – dlouhodobý majetek, majetek s dobou životnosti delší než jeden rok a od výše ocenění stanovené účetní jednotkou. Je zde zahrnut majetek:

Dlouhodobý nehmotný majetek – kam patří například zřizovací výdaje, průmyslová práva, patenty, licence, software pro počítače, technické a jiné poznatky.

Dlouhodobý hmotný majetek – který zahrnuje budovy, stavby, pozemky a samostatné movité věci, mezi které patří například stroje, zařízení a dopravní prostředky.

Dlouhodobý finanční majetek – zastoupený cennými papíry nakoupenými s cílem získání vlivu v určité firmě, nebo s cílem dlouhodobého uložení volných finančních prostředků, na období delší než jeden rok.

Oběžná aktiva – majetek, který v průběhu hospodářského procesu mění svoji podobu. Jsou zde zahrnuty položky:

Zásoby – kam patří především materiál, zboží, výrobky, polotovary, nedokončená výroba.

Krátkodobý finanční majetek – který je zastoupen peněžními prostředky v hotovosti a na bankovních účtech, cennými papíry s vysokou likviditou a cennými papíry nakoupenými s cílem výhodného uložení volných peněžních prostředků, za účelem získání úroku ve lhůtě kratší než jeden rok.

Pohledávky – představují peněžně oceněné nároky z uskutečněných dodávek výkonů, ze vztahů se zaměstnanci, s orgány státní správy či z jiných smluvních vztahů. [4] [6]

2.2 Pasiva

„Pasiva definována českou účetní teorií představují hodnotu hospodářských prostředků, rozčleněných podle jejich zdrojů financování.“ [8]

„Pasiva definována Mezinárodními účetními standardy jsou cizí zdroje financování = závazky, kde závazky jsou současným závazkem jednotky jako výsledku minulých událostí, jehož vypořádání bude znamenat odtok zdrojů z jednotky.“ [6]

Obecně v české účetní terminologii pasiva představují zdroj financování aktiv společnosti. Jsou tříděna podle původu zdrojů financování majetku a také na základě doby, po kterou jsou společnosti k dispozici. Podle původu zdrojů členíme pasiva na vlastní zdroje a cizí zdroje. Z hlediska času klasifikujeme zdroje dlouhodobé, které jsou prvoplánově společnosti k dispozici déle než jeden rok, a zdroje krátkodobé.

Vlastní zdroje – vlastní kapitál, vlastní jmění – vlastní zdroje vyjadřují část hodnoty majetku společnosti, která jí skutečně patří, byla vložena při založení podniku nebo byla vytvořena vlastní hospodářskou činností. Do této skupiny patří: základní kapitál, kapitálové fondy a fondy ze zisku, výsledek hospodaření (zisk, ztráta) a převedené výsledky hospodaření minulých let.

„Vlastní kapitál podle Mezinárodních účetních standardů je zbytkový podíl na aktivech jednotky po odečtení všech jejích závazků.“ [6]

Cizí zdroje – jsou závazkem podniku ze smluvních operací uskutečněných při hospodářské činnosti společnosti. Jsou zde zahrnuty dlouhodobé či krátkodobé závazky vůči finančním institucím, například závazky z poskytnutých úvěrů bankami, závazky vůči dodavatelům, pracovníkům, orgánům státní správy a ostatním věřitelům. [4]

Obrázek 1 - Rozvaha

AKTIVA	PASIVA
A. Pohledávky za upsaný základní kapitál	A. Vlastní kapitál
B. Dlouhodobý majetek	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Rezervní fondy
Dlouhodobý finanční majetek	Výsledek hospodaření
C. Oběžná aktiva	B. Cizí zdroje
Zásoby	Dlouhodobé závazky
Pohledávky	Krátkodobé závazky
Krátkodobý finanční majetek	Úvěry a půjčky
D. Časové rozlišení, dohadné položky	C. Časové rozlišení, dohadné položky
AKTIVA CELKEM	PASIVA CELKEM

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

2.3 Nástroje účetnictví

Prostřednictvím nástrojů účetnictví se zaznamenávají změny stavu prostředků podniku a zdrojů jejich financování, ke kterým dochází v průběhu účetního období. [4]

Účet je základním nástrojem pro zachycení změn prostředků podniku a zdrojů jejich financování. Účetní zápisy na účtech slouží k zachycení změn a jsou v důsledku uplatňování bilancování podvojně. Základní funkcí účtu je zachycovat přírůstky a úbytky určité složky aktiv a pasiv, nákladů nebo výnosů. [1] [4]

Obrázek 2 - Schéma účtu

Má dáti	Číslo a název účtu podle účtového rozvrhu	Dal
Má dáti (MD)		Dal (D)
Debet		Kredit
Na vrub		Ve prospěch

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Každá účetní operace je zapisována současně na stranu Má dáti jednoho účtu a na stranu Dal účtu druhého. Podvojný účetní zápis je vyjádřen rovnicí $MD = D$.

Výsledkem podvojného účetního zápisu jsou dva soubory účtů, z nichž jeden má zůstatek na straně debetní a druhý má zůstatek na straně kreditní. Účty, na nichž je zapsán tentýž účetní případ, jsou účty souvztažnými. Provedený zápis na opačných stranách příslušných účtů se nazývá souvztažný zápis. Při zjišťování zůstatku na účtu se vychází z počátečního stavu a z jeho přírůstků a úbytků během účetního období. [4] [15]

Základním třídícím kritériem pro **členění účtů** do uvedených skupin je jejich roz umístění v rozvaze nebo výsledovce.

1. **Účty rozvahové** – majetkové účty a účty zdrojů krytí majetku = účty aktivní a pasivní. Na jednotlivých účtech je zachycen stav aktiv a pasiv převzatých z rozvahy.
2. **Účty výsledkové** – účty pro sledování nákladů a výnosů = náklady představují peněžně vyjádřenou spotřebu, výnosy představují peněžně vyjádřené výkony podniku = účty nákladové a výnosové.
3. **Účty závěrkové** – účty pro převod zůstatků rozvahových a výsledkových účtů = Počáteční účet rozvažný, Konečný účet rozvažný, Účet zisků a ztrát.

4. **Účty podrozvahové** - pro evidenci účetních jevů nezahrnovaných do rozvahy = účty účtové třídy 8 a 9. [4]

Směrná účtová osnova je seznam všech účtů obsažených v jednotlivých účtových třídách dále rozdělených do účtových skupin. Je specifikována § 14 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a její kompletní podoba pro užití při účtování podnikatelů je přílohou č. 4 k vyhlášce č. 500/2002 Sb.

Účtový rozvrh vychází ze směrné účtové osnovy a definuje jednotlivé syntetické a analytické účty potřebné pro zaúčtování účetních operací účetní jednotky a sestavení účetní závěrky. Stanovení těchto účtů vychází jak z externích požadavků tak vnitřních potřeb podniku. Pro číselné označení syntetických účtů se volí třímístný číselný kód. Každá účetní jednotka si podle svých potřeb vytváří k syntetickým účtům účty analytické. Uživatelé účetních informací tak mohou dle svých požadavků sledovat pohyb na těchto účtech odděleně. [4] [9]

3. Organizace účetního systému

Systém právní úpravy účetnictví v ČR je třípatrový. Počínaje 1. lednem 2012 je účetnictví předmětem:

1. Zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
2. Šesti základních vyhlášek ministerstva financí – č. 500/2002 Sb. až č. 504/2002 Sb. a č. 410/2009 Sb. – pro šest okruhů jednotek, kterými se provádějí některá ustanovení zákona.
3. Souborem Českých účetních standardů vydávaných Ministerstva financí ČR. [6]

3.1 Zákon o účetnictví

Základním účetním předpisem je zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Tento zákon stanoví základní podmínky rozsahu a způsobu vedení účetnictví a jeho průkaznosti. Je obecně platný pro všechny typy účetních jednotek. Obsahuje metodické a obsahové náležitosti účetnictví tak, aby plnilo své cíle a úkoly. [9]

Zákon o účetnictví vymezuje základní pojmy:

Účetní jednotka

„Za účetní jednotku jsou považovány subjekty, které jsou povinny vést účetnictví:

- a) právnické osoby, organizační složky státu a zahraniční osoby
- b) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku
- c) fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle Zákona o dani z přidané hodnoty, včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25.000.000,- Kč, a to od prvního dne kalendářního roku
- d) fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí
- e) fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou účastníky sdružení bez právní subjektivity, pokud alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je účetní jednotkou
- f) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vést účetnictví ukládá zvláštní právní předpis - Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků, Zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech. „ [9]

Předmět účetnictví

„Předmětem účetnictví je zachycení stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále nákladů a výnosů a výsledku hospodaření.“ [9]

Účetnictví je správně vedené, pokud účetní jednotka dodržuje ustanovení zákonných předpisů, je úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a zaručuje trvalost účetních záznamů. [9]

Základní požadavky na účetnictví:

- a) správnost** – účetnictví neodporuje zákonu o účetnictví a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel
- b) úplnost** – zaúčtování všech účetních případů účetního období do účetních knih, sestavení účetní závěrky, vyhotovení výroční zprávy, zveřejnění informací účetní závěrky, všechny účetní záznamy jsou přehledně uspořádané
- c) průkaznost** – všechny účetní záznamy jsou průkazné a byla provedena inventarizace
- d) srozumitelnost** – spolehlivě a jednoznačně lze určit obsah účetních případů a obsah účetních záznamů
- e) trvalost a přehlednost účetnictví** – splnění povinností spojených s úschovou a zpracováním účetnictví po celou dobu uloženou zákonem. [9]

Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, se kterým tyto skutečnosti časově a věcně souvisí. Není-li možné tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i do období, ve kterém dané skutečnosti zjistily. Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů, přitom může být použito technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. [16]

Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců. Účetní období se tedy shoduje s kalendářním rokem nebo s rokem hospodářským. Účetní jednotka se může sama rozhodnout, jaké účetní období si zvolí. Použit hospodářský rok mohou všechny účetní jednotky a dále fyzické osoby, které mají příjmy z podnikání ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a ze živnosti, pokud jim tento způsob bude vyhovovat. Účetní jednotky, které jsou organizačními složkami státu, územním samosprávným celkem či účetní jednotkou zřízenou zvláštním zákonem hospodářský rok uplatnit nemohou. [9]

Účetní knihy

Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví za jednotku jako celek a to v české měně a v českém jazyce. Účetnictví musí být vedeno takovým způsobem, aby účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz účetnictví. Účetní jednotky mají povinnost vést předepsané účetní knihy a užívat metody stanovené na začátku období. [9]

Účetní knihy musí splňovat minimální požadavky stanovené v § 13 zákona o účetnictví. Všechny účetní jednotky, které vedou účetnictví v plném rozsahu, musí vést tyto čtyři účetní knihy: deník, hlavní knihu, knihu analytických účtů a knihu podrozvahových účtů. Účetní jednotky, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nemusí vést knihu analytických účtů a knihu podrozvahových účtů. [9]

V **účetním deníku** jsou účetní zápisy uspořádány z hlediska časového - chronologicky. Jsou v něm zaúčtovány všechny účetní doklady v daném účetním období, tak, jak šly časově za sebou. Prokazuje se jím zaúčtování všech účetních případů v účetním období. [9] [16]

V **hlavní knize** jsou účetní zápisy uspořádány z hlediska věcného – systematicky. Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu. Všechny účetní zápisy v hlavní knize jsou zachyceny souvztačně a podvojně. Hlavní kniha obsahuje minimálně údaje o počátečních zůstatcích ke dni otevření hlavní knihy, souhrnné obraty strany MD a DAL účtů, a to alespoň za kalendářní měsíc, a konečné zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka. [9] [16]

Knihy analytické evidence podrobněji zachycují účetní zápisy z hlavní knihy. Analytické účty zajišťují členění syntetických účtů podle potřeb účetní jednotky. Peněžní částky obrátů v knihách analytické evidence se musí shodovat s peněžními obraty nebo zůstatky syntetických účtů. [9] [16]

V **knihách podrozvahové evidence** se uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v deníku ani v hlavní knize. Na těchto účtech se sledují důležité skutečnosti nutné pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky. [9] [16]

Účetní doklady

Účetní doklady jsou nositeli vstupních dat o skutečnostech vedoucích ke změně předmětu účetnictví. Účetní doklad je průkazný účetní záznam, který informuje o vzniku určité účetní operace, registruje ji a ověřuje ji.

Účetními doklady jsou účetní jednotky povinny zachycovat skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví. Na základě účetních dokladů jsou prováděny záznamy účetních případů do účetních knih.

Vnější účetní doklady ověřují provedení účetních operací ve vnějším styku, např. nákup materiálu od dodavatele, prodej zboží odběrateli, pohyb peněz na bankovním účtu.

Vnitřní účetní doklady ověřují vnitřní účetní operace, kterými jsou např. odpisy dlouhodobého majetku, zúčtování výsledku hospodaření, výběr peněz z pokladny. [4]

Náležitosti účetních dokladů

Podle § 11 odst. 1 zákona o účetnictví, musí být každý účetní doklad opatřen:

- a) označením účetního dokladu
- b) obsahem účetního případu a označením jeho účastníků
- c) peněžní částkou nebo informací o ceně za měrnou jednotku a vyjádřeném množství
- d) okamžikem vyhotovení účetního dokladu
- e) okamžikem uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem vyhotovení účetního dokladu
- f) podpisovým záznam podle § 33a odst. 4 zákona o účetnictví osoby odpovědné za účetní případ a podpisovým záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování. [9]

3.2 Prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví

Prováděcí vyhlášky vydává Ministerstvo financí ČR pro jednotlivé typy účetních jednotek. Jsou jimi specifikována některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v závislosti na typu účetní jednotky. Základní funkce prováděcích vyhlášek spočívá v definici obsahu, struktury a způsobu sestavení účetní závěrky. [9]

Vyhláška č. 500/2002, Sb., pro účetní jednotky, které jsou **podnikateli** účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, je zaměřena na ustanovení vztahující se k účetní závěrce nebo konsolidované závěrce a na ustanovení k vybraným účetním metodám. Tyto vybrané účetní metody zahrnují například vymezení nákladů souvisejících s pořízením drobného nehmotného a hmotného majetku, zásob a pohledávek, metodu odložené daně, odpisování majetku a tvorbu a použití opravných položek a rezerv.

Prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví mají další vybrané účetní jednotky:

Vyhláška č. 501/2002, Sb., pro po účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi.

Vyhláška č. 502/2002, Sb., pro po účetní jednotky, které jsou pojišťovny.

Vyhláška č. 503/2002, Sb., pro po zdravotní pojišťovny.

Vyhláška č. 504/2002, Sb., pro po účetní jednotky, u kterých není hlavním předmětem činnosti podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví.

Vyhláška č. 549/2004, Sb., pro po účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu.

Vyhláška č. 506/2002, Sb., pro po účetní jednotky Fond národního majetku České republiky a Pozemkový fond České republiky.

Základní funkce uvedených vyhlášek spočívá v definici obsahu, struktury a způsobu sestavení účetní závěrky. [9] [16]

3.3 České účetní standardy

Obsahem Českých účetních standardů je vymezení základních pojmů, popis účetních metod, praktických návodů a postupů účtování ve vymezených oblastech účetnictví. České účetní standardy jsou vydávány ve vazbě k zákonu o účetnictví a ve vazbě na prováděcí vyhlášky k zákonu o účetnictví a jsou členěny v návaznosti na různé typy účetních jednotek.

České účetní standardy pro podnikatele – aktuální seznam viz příloha A.

[2] [9] [16]

3.4 Ostatní právní předpisy

Jedná se o právní předpisy související s obsahovou stránkou účetních operací.

Obchodní zákoník č. 513/1991 Sb.

Vymezuje podmínky, za jakých dochází k účetním operacím, např. podmínky uzavření kupní smlouvy. Stanovuje pro obchodní společnosti a družstva povinnost ověření účetní závěrky a výroční zprávy auditorem. Povinnost zveřejnění účetní závěrky i výroční zprávy pro obchodní společnosti a družstva předepsaným způsobem.

Zákon o daních z příjmů č. 586/1992 Sb.

Upravuje pravidla pro vedení agendy daně z příjmů. Vymezuje pojmy a stanovuje limity ve vztahu k dani z příjmů. [2] [9] [16]

3.5 Základní účetní předpoklady a zásady

Základní účetní předpoklady a zásady jsou obecně uznávanými a praxí všeobecně přijímanými postupy, které ve svém celku vedou k realizaci cíle účetnictví. Cílem účetnictví je podávat věrný a poctivý obraz o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech nebo o výdajích a příjmech a o výsledku hospodaření. Vzhledem k jejich významu je většina těchto účetních zásad právně kodifikována zákonem o účetnictví a jejich nedodržení je právně vynutitelné.

Předpoklad vymezení účetní jednotky – účetní jednotka, za kterou je účetnictví vedeno musí být přesně vymezena.

Předpoklad měřitelnosti hodnoty peněžní jednotkou – měřitelnost a vyjádřitelnost hodnoty konkrétních prostředků prostřednictvím běžných peněžních jednotek.

Předpoklad trvání podniku (going concern) - při měření a hodnocení ekonomických jevů, sestavování účetní závěrky, je třeba vycházet z předpokladu, že podnik bude ve své soustavné činnosti nadále pokračovat.

Akruální předpoklad – důsledky veškerých transakcí a skutečností, které jsou předmětem účetnictví, a které se v daném účetním období uskutečnily, jsou zaznamenány právě v tom účetním období, se kterým věcně a časově souvisí, bez ohledu na to, kdy byly uhrazeny.

Věrné a poctivé zobrazení skutečnosti - podstatou této zásady je vyjádření reálné majtkové, finanční a důchodové situace účetní jednotky. Cílem je zaznamenávat veškeré účetní případy týkající se majetku a závazků, vykazovat výši výsledku hospodaření a předkládat souhrnné výkazy odrážející věrné zobrazení stavu majetku a hospodářského výsledku. Součástí této zásady je požadavek přednosti obsahu před formou, což znamená přednost věrného a poctivého zobrazení před požadavky účetně metodických předpisů.

Zásada opatrnosti - opatrnost je odhad jevů vylučující riziko přenosu stávajících nejistot do budoucnosti, které by mohly zatížit finanční situaci podniku. Aktiva nesmí být nadhodnocována, pasiva naopak podhodnocována.

Zásada nezávislosti účetních období - účel členění na účetní období vyžaduje zaúčtovat do daného období jen takové účetní případy, které s ním časově a věcně souvisí.

Zásada oceňování v historických cenách - majetek se oceňuje v pořizovacích cenách, tj. v cenách vynaložených na pořízení majetku v okamžiku pořízení. Takové ceny uchovávají podmínky v době pořízení majetku, a proto se označují jako historické.

Zásada bilanční kontinuity - zahajovací rozvaha pro dané účetní období se musí shodovat se závěrečnou rozvahou předcházejícího účetního období.

Zásada stálosti metod - v průběhu účetního období se nesmí měnit způsoby oceňování, postupy odepisování, postupy účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek a postupy pro provedení konsolidace účetní závěrky. Každá výjimka z této zásady musí být odůvodnitelná snahou o nalezení lepšího způsobu vyjádření reality.

Zákaz kompenzace - zákaz vzájemného zúčtování mezi náklady a výnosy, mezi položkami majetku a závazků. Případy, kterými se tato zásada neporušuje, jsou:

- a) dobropisy a refundace týkající se konkrétní nákladové či výnosové položky vztahující se ke stejnému období
- b) doměrky a vratky daní včetně účtování o odložené dani
- c) inventarizační rozdíly, vzniklé neúmyslnou záměnou, zúčtované ve stejném inventarizačním období
- d) rezervy, opravné položky a komplexní náklady příštích období
- e) vzájemný zápočet pohledávek a závazků
- f) vzájemné zúčtování při účetní závěrce kurzových rozdílů, zisky a ztráty z přecenění majetku a závazků. [9] [16]

4. Účetní závěrka

Účetní závěrku sestavují účetní jednotky v souladu se zákonem o účetnictví. Účetní závěrku vymezuje § 18 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji:

- a) **rozvaha,**
- b) **výkaz zisku a ztráty,**
- c) **příloha,** která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. [9]

Na základě rozhodnutí účetní jednotky může účetní závěrka obsahovat i další dva výkazy:

- a) přehled o peněžních tocích – cash flow
- b) přehled o změnách vlastního kapitálu.

Tyto výkazy jsou ovšem povinně zahrnuté do účetní závěrky, tvoří její nedílný celek, akciových společností, které ke konci rozvahového dne účetního období a za bezprostředně předcházející účetní období dosáhly úhrnu celkových aktiv 40 mil. Kč a roční úhrn čistého obratu činil alespoň 80 mil. Kč. [9]

Účetní závěrka má být sestavena tak, aby byla úplná a včasná, srovnatelná a srozumitelná. Sestavuje se v české měně a hodnoty jsou uváděny v celých tisících. [3]

Vzhledem k rozvahovému dni, ke kterému se účetní závěrka sestavuje, se rozlišuje:

- a) **řádná účetní závěrka** – sestavovaná ke konci účetního období
- b) **mimořádná účetní závěrka** – sestavovaná ke dni mimořádné situace (vsup do likvidace, prohlášení konkurzu atd.)
- c) **mezitímní účetní závěrka** – specifický typ účetní závěrky sestavované k požadovanému dni bez uzavírání účetních knih. [3] [9]

Vzhledem ke specifikám účetní jednotky rozlišujeme účetní závěrku sestavovanou:

- a) **v plném rozsahu** - sestavují vždy akciové společnosti a účetní jednotky, které mají povinnost auditu
- b) **ve zkráceném rozsahu** - sestavují účetní jednotky, které nemají povinnost auditu:
 - rozvaha – obsahuje jen řádky označené velkými písmeny a římskými číslicemi

- výsledovka – jen řádky označené velkými písmeny a římskými číslicemi
- příloha – v běžném formátu se všemi náležitostmi přílohy k účetní závěrce

Zveřejňování účetní závěrky

Zveřejnění probíhá uložením do sbírky listin obchodního rejstříku a to pouze v elektronické podobě. Do sbírky listin se ukládá:

- účetní závěrka (rozvaha, výsledovka, příloha)
- výroční zpráva, pokud má účetní jednotka povinnost ji vyhotovit
- zpráva auditora, pokud má účetní jednotka povinnost ověření účetní závěrky auditorem
- zpráva o vztazích mezi propojenými osobami, pokud má účetní jednotka povinnost ji vyhotovovat
- rozdělení zisku nebo úhrady ztráty, pokud není součástí výroční zprávy. [9]

Ověřování účetní závěrky auditorem

Účetní jednotky jsou na základě zákona o účetnictví povinny mít ověřenou účetní závěrku auditorem, pokud překročí nebo dosáhnou v období, za nějž se účetní závěrka ověřuje nebo v období bezprostředně předcházejícím následující kritéria:

Akciové společnosti – pokud dosáhnout alespoň jednoho ze tří uvedených kritérií:

- a) aktiva celkem více než 40.000.000,- Kč (aktiva brutto bez odpočtu oprávek a opravných položek)
- b) roční úhrn čistého obratu více než 80.000.000,- Kč (výnosy minus prodejní slevy dělená počtem započatých měsíců trvání účetního období a násobené dvanácti)
- c) průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období je více než 50.

Ostatní obchodní společnosti, družstva a fyzické osoby, které jsou účetními jednotkami – pokud dosáhnout alespoň dvou ze tří výše uvedených kritérií.

Zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních předpisů.

Účetní jednotky, kterým to určuje zvláštní zákon (nadace, politické strany, obecně prospěšné společnosti) [9]

Obrázek 3 - Podmínky pro ověřování uce. závěrky auditorem

Podmínky		Akciové společnosti			Ostatní společnosti		
1.	Aktiva brutto celkem > 40 mil. Kč	X			X		X
2.	Roční úhrn čist. obratu > 80 mil. Kč		X		X	X	
3.	Prům.přepočet.stav.pracovníků > 50			X		X	X

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

4.1 Rozvaha

Rozvaha je účetním výkazem, který obsahuje uspořádaný, sumarizovaný přehled aktiv a pasiv účetní jednotky k určitému okamžiku, tzv. rozvahovému dni. (viz. Příloha B)

Účetní jednotky sestavují rozvahu k různým okamžikům:

Zahajovací rozvaha – informuje o stavu prostředků a zdrojích jejich krytí na počátku podnikání

Počáteční rozvaha – na začátku každého účetního období

Konečná rozvaha – na konci každého účetního období

Sestavování rozvahy pravidelně v daných termínech na začátku a na konci každého účetního období je označováno jako sestavování **řádné rozvahy**. Sestavování rozvahy k jinému okamžiku, než je počátek a konec účetního období, například k datu vstupu podniku do likvidace, či zahájení konkurzu, k datu kdy je potřeba zjistit přesnou strukturu aktiv a pasiv je sestavována **mimořádná rozvaha**. [16]

4.2 Výkaz zisku a ztráty

„Výkaz zisku a ztráty je účetním výkazem, který informuje o výši nákladů a výnosů, o jejich struktuře a o dosaženém výsledku hospodaření za určité období.“ [4]

(viz Příloha C tohoto dokumentu)

„Výkaz zisku a ztráty je stupňovitě uspořádaný přehled nákladů a výnosů s příslušnými mezisoučty na úrovni jednotlivých stupňů. [16]

Výkaz zisku a ztráty může být sestavován v druhovém nebo v účelovém členění, záleží na požadavcích společnosti. Součástí účetní závěrky je vždy výkaz zisku a ztráty v druhovém členění.

Náklady jsou, v peněžní formě vyjádřené, účelové vynaložení hospodářských prostředků a práce. Náklady vznikají jako důsledek provádění jednotlivých operací v podnikatelské činnosti. Náklady představují pro podnik souhrn spotřebovaných prostředků a práce za určité období, jsou tokovou veličinou vyjádřenou za určitý čas. Jedná se o náklady externí, které podnik získává pro svou činnost z vnějšího okolí.

Základní hlediska třídění nákladů, podle:

1. **Druhu** - v účtové osnově pro podnikatelské subjekty jsou náklady obsaženy v 5. účtové třídě. Členěné podle druhu znamená – „co bylo spotřebováno“ – jsou to: spotřebované nákupy, služby, osobní náklady, daně a poplatky, jiné provozní náklady, odpisy hmotného a nehmotného majetku, rezervy, opravné položky, komplexní náklady příštích období, finanční náklady, mimořádné náklady.
2. **Účelu** - v návaznosti na účtovou osnovu pro podnikatelské subjekty je možno rozčlenit náklady podle oblastí provozu, kterých se týkají: náklady provozní, náklady finanční, náklady mimořádné. [3] [4] [16]

Výnosy jsou peněžním ekvivalentem prodaných výkonů podniku, výrobků, zboží a služeb. Výnosy, podobně jako náklady, můžeme členit z několika hledisek, a to podle:

1. **Druhu** - podle účtové osnovy pro podnikatele jsou výnosy členěny:
 - Výnosy externí – tržby za vlastní výkony a zboží, tržby z prodeje majetku, přijaté pokuty a úroky z prodlení, finanční výnosy (kurzové zisky, úroky, tržby z prodeje cenných papírů)
 - Výnosy vnitropodnikové – změny stavu vnitropodnikových zásob, aktivace materiálu, zboží, dlouhodobého majetku, zúčtování rezerv a opravných položek.
2. **Účelu** - výnosy provozní, výnosy finanční, výnosy mimořádné. [3] [4] [16]

Výsledek hospodaření

Výsledek hospodaření je ukazatelem efektivnosti ekonomické činnosti podniku. Výsledek hospodaření za účetní jednotku jako celek se zjistí jako rozdíl mezi účtovanými výnosy v účtové třídě 6 - Výnosy a účtovanými náklady v účtové třídě

5 - Náklady. Výsledkem může být zisk nebo ztráta. Tuto informaci lze získat z výkazu zisku a ztráty.

Výsledek hospodaření za účetní jednotku se pro účely vykazování člení:

- a) provozní výsledek hospodaření
- b) finanční výsledek hospodaření
- c) výsledek hospodaření za běžnou činnost
- d) mimořádný výsledek hospodaření. [16]

4.3 Příloha

Příloha vysvětluje a doplňuje informace uvedené v rozvaze a ve výkazu zisku a ztráty. Příloha informuje o všech podrobnostech finanční a majetkové situace účetní jednotky v případech, kdy není možné tyto informace přímo vyčíst z rozvahy nebo výkazu zisku a ztráty. Tyto údaje jsou cennými zdroji informací pro externí uživatele účetní závěrky. Povinností účetní jednotky je uvést základní informace o účetní jednotce, informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování, doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Dále je nutné uvést informace o významných událostech uskutečněných od rozvahového dne do okamžiku sestavení účetní závěrky. [16]

4.4 Odložená daň

O odložené dani jsou od roku 2002 povinny účtovat všechny účetní jednotky, které jsou povinny ověřovat účetní závěrku auditorem a všechny akciové společnosti. Účtováním o odložené dani je splněna zásada účetnictví o poskytování věrného a pravdivého obrazu o majetkové a finanční situaci a o jeho výsledku hospodaření. Metoda výpočtu vychází z rozvahového přístupu k přechodným rozdílům mezi účetními a daňovými hodnotami jednotlivých aktiv a pasiv v rozvaze. Odložená daň se zjišťuje ze všech přechodných rozdílů, které vznikají z rozdílného účetního a daňového pohledu na položky zachycené v účetnictví. Přechodné rozdíly jsou rozděleny na:

1. **Zdanitelné - odložený daňový závazek**, v případě, kdy přechodné rozdíly zvýší daňový výsledek hospodaření (účetní hodnota je vyšší než hodnota daňová). Odložený daňový závazek je částka daně z příjmů k úhradě v budoucích obdobích.

2. **Odečitatelné - odložená daňová pohledávka**, v případě, kdy přechodné rozdíly sníží daňový výsledek hospodaření (účetní hodnota je nižší než hodnota daňová). Odložená daňová pohledávka představuje budoucí nárok na snížení základu daně z příjmů. [1] [16]

5. Představení vybrané společnosti

5.1 Amagasaki Pipe Czech s.r.o.

Společnost Amagasaki Pipe Czech s. r. o. (APCz) byla založena zakladatelskou listinou jako společnost s ručením omezeným dne 02. 12. 2003. Vznikla zapsáním do obchodního rejstříku soudu v Plzni dne 19. ledna 2004. Předmětem podnikání společnosti je:

- povrchové úpravy a svařování kovů
- výroba strojů a zařízení pro všeobecné účely
- velkoobchod

Svoji činnost zahájila 01. 12. 2004. Společnost má sídlo ve městě Kožlany, situovaném na severu Plzeňského kraje, v ulici Japonská 461, 331 44 Kožlany.

Společnost Amagasaki Pipe Czech s.r.o. byla založena jako dceřiná společnost japonské společnosti AMAGASAKI PIPE CORPORATION (APS), která je jejím jediným zakladatelem a majoritním vlastníkem. Základní kapitál společnosti je 17.000.000,- Kč. Roční obrat společnosti v roce 2011 byl 678.631.829,- Kč. Jednatel a prezidentem společnosti je pan Yasuyuki Kasai, který je i majitelem mateřské společnosti APS. Jednatel a viceprezidentem společnosti je pan Tetsuji Kasai.

Společnost Amagasaki Pipe Czech s.r.o. je členem skupiny Amagasaki Pipe, je plně vlastněná svoji mateřskou společností Amagasaki Pipe Corporation, která má sídlo v Japonsku. Má dvě sesterské společnosti v Thajsku, společnost Amagasaki Pipe (Thailand) CO. LTD a THAI METAL PARTS ENGINEERING CO. LTD. Obě sesterské společnosti jsou také ve 100% vlastnictví mateřské společnosti APS.

Obrázek 4 - Podniky ve skupině Amagasaki

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Amagasaki Pipe Czech s.r.o. je průmyslový výrobní podnik, který se zabývá výrobou měděných potrubních součástí klimatizačních a chladicích zařízení. Veškerá činnost je vykonávána ve výrobním závodě v Kožlanech, který se rozkládá na 30 460 m² z čehož samotná továrna s přílehlými kanceláři je na ploše 4 060 m². V současné době společnost zaměstnává 125 zaměstnanců. Společnost APCz je ryze japonskou společností v čele s prezidentem společnosti, management je tvořen japonskými manažery, kteří vedou jednotlivá oddělení společnosti. Interním rozdělením, jsou pracovníci zařazeni jako pracovníci výroby a pracovníci kanceláře.

Cílem organizace je budovat efektivní a prosperující společnost na základech mateřské společnosti APS. Nástrojem k tomuto cíli je snaha o maximální uspokojení zákazníka prostřednictvím včasných dodávek s nejvyšší kvalitou zpracování.

Společnosti APCz je postavena na třech hlavních zásadách:

1. Úspěch společnosti bude zajištěn úzkými a přínosnými vztahy obchodních partnerů a na základě perfektního zajišťování potřeb zákazníků.
2. S pozitivním a odpovědným přístupem k lidské práci, společnosti a společenskému životu zajistit co nejvyšší kvalitu výrobků v souladu s důrazem na ochranu životního prostředí.
3. Upřímnost a záruka kvality. Slib zákazníkům k jejich celkové spokojenosti prostřednictvím dodávek mimořádných výrobků za nejnižší ceny.

5.2 Amagasaki Pipe Corporation (APS) – mateřská společnost

APS = Amagasaki Pipe Seisakushiyo

Amagasaki Pipe Corporation byla založena v srpnu 1953 ve městě Amagasaki v Japonsku. Byla založena jako rodinná firma panem Kiyoshi Kasaiem, zabývající se výrobou měděných součástek do klimatizačních jednotek. Postupem času se stala hlavním dodavatelem společnosti Daikin Industries LTD., Ósaka, Japonsko, která byla založena v roce 1924 a její činností byla výroba topných potrubí do letadel. V současnosti má společnost APS v Japonsku tři výrobní komplexy, továrnu v Amagasaki, továrnu v Shiga a továrnu v Seishin.

V roce 1972 byl vystavěn závod pro novou společnost Daikin Europe NV v Oostende, v Belgii. V roce 2004 byl koncern Daikin Industries dále rozšířen o nově vybudovanou továrnu v České republice, v Plzni, kde vznikla nová společnost Daikin Industries Czech Republic s.r.o..

Tyto události byly impulsem pro japonskou APS, která za pomoci agentury Czech Invest vybuďovala v České republice také svoji společnost, pro finální kompletaci a dodávky výrobků pro koncern Daikin v Belgii a v České republice, které jsou v dnešní době největšími odběrateli produkce APCz.

V březnu roku 1992 byla založena dceřiná společnost Amagasaki Pipe Thailand Co., LTD ve městě Chomburi v Thajsku (TAPS), která uspokojovala poptávky asijského trhu a byla hlavním dodavatelem své mateřské společnosti. V současné době funguje jako hlavní dodavatel materiálu pro APCz.

V roce 2009 byla mateřskou společností APS založena další dceřiná společnost v Thajsku - Thai Metal Parts Engineering (TMPE). Hlavní náplní činnosti této společnosti jsou dodávky sesterské společnosti TAPS v rovině tzv. hrubého strojního zpracování. Prvotní ohyby, řezání a zpracování přechodů na měděných trubkách jsou prováděny právě touto společností. Takto upravený materiál je prodáván do TAPSu, kde probíhají další operace na těchto dílech, jejich spojování pájením a další tvarování. Takto připravené díly pro evropský trh potom putují do Čech ke konečné kompletaci.

6. Účetní systém společnosti Amagasaki Pipe Czech s.r.o.

Společnost Amagasaki Pipe Czech je účetní jednotkou, účtující v kalendářním roce. Účetnictví společnosti je vedeno v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, vyhláškou č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, a Českými účetními standardy pro podnikatele.

Účetnictví respektuje obecné účetní zásady, především zásadu o oceňování majetku historickými cenami, zásadu účtování ve věcné a časové souvislosti, zásadu opatrnosti a předpoklad o schopnosti účetní jednotky pokračovat ve svých aktivitách.

Účetní operace v cizích měnách prováděné během roku jsou od počátku roku 2012 účtovány pevným čtvrtletním kurzem, stanoveným na úrovni kurzů ČNB prvního pracovního dne kalendářního čtvrtletí.

Finanční majetek, krátkodobé pohledávky a závazky v cizí měně jsou k datu účetní závěrky přepočteny podle platného kurzu vyhlášeného Českou národní bankou k tomuto datu a zjištěné kurzové rozdíly jsou proúčtovány ve prospěch finančních výnosů nebo na vrub finančních nákladů běžného účetního období.

Společnost má povinnost ověření účetní závěrky auditorem a je povinna účtovat o odložené dani.

Systém vedení a zpracování účetnictví je dán vnitřními organizačními předpisy, směnicemi, které zajišťují včasné a přesné zpracování účetních dokladů na vstupu i na výstupu, jejich evidenci a archivaci.

Na základě vnitropodnikové směrnice o oběhu dokladů je určen vnitřní pohyb dokladů od přijetí do organizace, přes proces uznávání, schvalování, evidenci, placení až po konečné zpracování a archivaci. [17]

6.1 Podnikový informační systém

Společnost APCz od roku 2007 používá ekonomický software HELIOS ORANGE od společnosti Asseco Solutions.

Obrázek 5 - Logo Helios orange

Zdroj: informační systém podniku APCz - Helios orange

Jedná se o podnikový informační systém pro zákazníky z řad středně velkých společností, který pokrývá veškeré firemní procesy. Vedle ekonomické agendy zahrnuje i řízení obchodu a služeb, řízení procesů ve výrobních firmách, problematiku jednotlivých odvětví, např. dopravy a spedice, zemědělství a řady dalších specifických oblastí. Systémy pro středně velké společnosti zahrnují také vysoce užitečné funkcionality, jako jsou CRM, Business Intelligence či elektronický oběh dokumentů.

[18]

Výhodou tohoto softwaru je, že je postaven na principu známého MS Excel. Uživatelsky je velice přívětivý, a to jak při samotném pořizování dat, tak i při výstupech z tohoto systému, kdy je uživatel ve většině případů schopen si sám podle svých potřeb výstup ze systému nadefinovat buď do tiskové sestavy, nebo tento výstup dále exportovat do jiné zvolené aplikace, se kterou je Helios kompatibilní.

Jednotlivé moduly Helios Orange jsou přizpůsobeny činnostem, které spolu souvisí. Je tak poměrně jednoduché umožnit pracovníkům přístup jen do takového modulu, ve kterém se provádějí činnosti v přímé souvislosti s jejich pracovním zařazením. Tento software je velice variabilní a nabízí spoustu branžových řešení podle typu podnikatelské činnosti. V základním provedení obsahuje základní moduly např. pro vedení účetnictví, kde jsou umístěny účetní knihy a účtový rozvrh, saldokonta, nástroje pro správu daně z přidané hodnoty a účetních výkazů. Dále obsahuje modul pro vedení pokladních operací, modul pro fakturaci a také modul pro bankovní operace. Své místo mají i skladové operace – příjemky a výdejky materiálu a zboží, dlouhodobý majetek a moduly pro správu a konfiguraci jednotlivých „oddělení“. Adresáře jsou centralizované a rozdělené podle obchodních partnerů a zaměstnanců. K základní verzi Heliosu byl společností pořízen navíc modul „Výroba“, který zajišťuje plynulé vedení výrobního procesu, ovšem ve společnosti ještě nebyl zprovozněn a nakonfigurován.

6.2 Účetní systém APCz

Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

Dlouhodobým nehmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a jehož ocenění stanovené účetní jednotkou je vyšší než 60.000,- Kč v jednotlivém případě. Nakoupený dlouhodobý nehmotný majetek je oceněn pořizovací cenou, která je v průběhu používání snižována o oprávky, případně o ztrátu ze snížení hodnoty.

Dlouhodobým hmotným majetkem se rozumí majetek, jehož doba použitelnosti je delší než jeden rok a jehož ocenění stanovené účetní jednotkou je vyšší než 40.000,- Kč v jednotlivém případě.

Účtování dlouhodobého majetku představuje soubor činností zabezpečující informace o stavu nehmotného, hmotného a finančního dlouhodobého majetku, které obsahují:

- evidenci nákladů na pořízení dlouhodobého majetku a jeho technické zhodnocení
- evidenci nedokončeného dlouhodobého majetku
- evidenci stavu a pohybů dlouhodobého majetku
- vedení evidence o dlouhodobém majetku
- výpočet účetních a daňových odpisů dlouhodobého majetku
- poskytování podkladů pro inventarizaci dlouhodobého majetku.

Nakoupený dlouhodobý hmotný majetek je oceněn pořizovací cenou sníženou o oprávky a zaúčtovanou ztrátou ze snížení hodnoty.

Technické zhodnocení zvyšuje pořizovací cenu dlouhodobého hmotného majetku, pokud převýšilo u jednotlivého majetku v úhrnu za zdaňovací období částku 40.000,- Kč, u dlouhodobého nehmotného majetku je tato hranice stanovena na 60.000,- Kč.

Požizovací cena dlouhodobého hmotného majetku, s výjimkou pozemků a nedokončených investic, **je odepisována** po dobu odhadované životnosti majetku lineární metodou následujícím způsobem:

Tabulka 1- Odhadovaná životnost majetku v APCz

Dlouhodobý majetek	Počet let
Budovy	30
Výrobní stroje	4-6
Počítačové systémy	2-4
Dopravní prostředky	4
Inventář	4
Ostatní	2-4

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Společnost APCz pořizuje dlouhodobý majetek buď koupí od dodavatele, nebo formou finančního leasingu.

Dlouhodobý majetek je v rozvaze (viz příloha B) vykazován na straně aktiv, jedná se o stálý majetek, který bude společnost užívat pro svoji ekonomickou činnost déle než jeden rok. **Nákupem** dlouhodobého majetku prostřednictvím obchodního partnera, dodavatele, vzniká společnosti závazek, který je zdrojem financování pořízeného majetku a v rozvaze bude vykázán na straně pasiv. Účetní jednotka v souladu s vlastnickým právem k tomuto majetku tento majetek odpisuje na základě stanoveného odpisového plánu v průběhu jeho používání. Výši odpisů uplatňuje účetní jednotka jako náklad na zajištění a udržení příjmů.

Odlíšná situace je u dlouhodobého majetku, který společnost pořídila prostřednictvím finančního leasingu. **Finančním leasingem** se rozumí pořízení dlouhodobého hmotného majetku způsobem, při kterém se po uplynutí nebo v průběhu sjednané doby úplatného užívání majetku uživatelem převádí vlastnictví majetku z vlastníka na uživatele a uživatel do převodu vlastnictví hradí platby za nabytí v rámci nákladů.

Podle § 28 zák. č. 563/1991 Sb., o účetnictví, majetek odpisuje účetní jednotka, která jej poskytuje jiné osobě k užívání na základě smlouvy o finančním leasingu. K tomuto majetku společnost nemá vlastnické právo, smluvní vztah je pouze pronájemem, nákladem na zajištění a udržení příjmů v tomto případě jsou pouze splátky finančního leasingu. Tento majetek nemůže být vykázán v rozvaze. Účetní jednotka je povinna tento majetek evidovat jiným způsobem a tyto skutečnosti, zahrnující dobu trvání a hodnotu finančního leasingu, uvést v příloze k účetní závěrce.

Podle Mezinárodních účetních standardů je nahlížení na majetek pořízený prostřednictvím finančního leasingu odlišný – majetek odpisuje nájemce a mezi pronajímatelem a nájemcem je zaúčtován dlužnický vztah. Na počátku doby leasingu dochází k prvotnímu zaúčtování, při kterém nájemce zaúčtuje finanční leasing jako aktiva a závazky v částkách rovnajících se reálné hodnotě majetku. V této oblasti harmonizace českých právních předpisů s platnou legislativou Mezinárodních účetních standardů ještě neproběhla. [6] [17]

Tabulka 2- Majetek najatý formou finančního leasingu k 31. 12. 2011–v tis. Kč

Předmět leasingu	Uzavření smlouvy	Doba trvání leasingu	Cena leasingu celkem	Platby 2011	Platby 2012	Platby 2013	Platby 2014	Platby 2015	Platby 2016
VV vozík-3002215 (IKB Leasing)	1.3. 2007	60 měsíců	807	162	27	0	0	0	0
Stroje - 28.826 (BTMU Lease)	1.12. 2010	54 měsíců	4 497	1 608	826	826	826	411	0
Stroje - 28.930 (BTMU Lease)	6.6. 2011	54 měsíců	2 540	676	466	466	466	466	0
Stroje - 28.998 (BTMU Lease)	1.11. 2011	54 měsíců	6 023	0	2152	1106	1106	1106	553
HW-3101690 (ČSOB Leasing)	29.11. 2011	36 měsíců	637	35	212	212	178	0	0
Celkem	xxx	xxx	14504	2481	3683	2610	2576	1 983	553

Zdroj: účetní závěrka společnosti APCz za rok 2011

Prostřednictvím finančního leasingu společnost pořídila dlouhodobý hmotný majetek v celkové hodnotě 14.504 tis. Kč. Převážně se jedná o nové strojní zařízení pro výrobní proces pořízené v roce 2010 a 2011. Ve všech případech byl užit tzv. zpětný leasing, kdy společnost nejprve pořídila tento majetek koupí od dodavatele a následně tento majetek prodala leasingové společnosti, se kterou poté uzavřela smlouvu o finančním pronájmu na předmět prodeje. I přes to, že souhrnné platby finančního pronájmu jsou podstatně vyšší, než pořizovací cena při přímém nákupu, zvolila společnost tento způsob pořízení z důvodu vázání nižšího objemu volných finančních prostředků při pořízení. Podle platné české legislativy nemůže být tento majetek uveden v rozvaze společnosti. Jednotlivé splátky na základě splátkového kalendáře jsou v příslušném roce a stanovené výši účtovány jako náklad na zajištění a udržení příjmů. V případě

plánování cen by společnost měla náklady tento majetek zahrnovat do kalkulací podobným způsobem jako odpisy u majetku vlastního.

Zásoby

Zásoby společnosti obsahují položky materiálu, nedokončené výroby a polotovarů, výrobků a zboží.

Účtování zásob zahrnuje soubor činností zabezpečujících:

- zjišťování skutečných pořizovacích cen zásob podle jednotlivých dodávek
- evidenci stavu a pohybu zásob materiálu, nedokončené výroby, polotovarů a zboží podle jednotlivých skladů a druhů
- poskytuje podklady pro inventarizaci jednotlivých druhů zásob
- kontrolu dodavatelských faktur za materiál a zboží po stránce věcné a formální
- vyhodnocování reklamačních protokolů a jejich předávání příslušným pracovníkům k dalšímu řízení.

Nakupované zásoby jsou oceňovány **cenou pořízení**. Vedlejší náklady spojené s pořízením zásob jsou účtovány na samostatných účtech účtové třídy 1. **Vedlejší náklady na pořízení** zásob jsou tvořeny zejména náklady na dopravu, celními poplatky, clem a náklady na skladování.

Zásoby nakupované v zahraniční měně jsou přepočítány pevným čtvrtletním kurzem vyhlášeným Českou národní bankou pro aktuální období. Společnost do konce roku 2011 používala pevný roční kurz, pro rok 2012 zvolila čtvrtletní periodicitu.

Případné kurzové rozdíly a jiné finanční náklady vzniklé při pořízení zásob se nezahrnují do pořizovací ceny a ani nejsou vedlejšími náklady na pořízení.

Ocenění zásob při pořízení je konečné, jde o zásadu účtování v historických cenách. Při účetní uzávěrce se zásoby pořízené v cizí měně nepřeceňují platným kurzem pro tento den. Opravu ocenění zásob lze provádět pouze v případě, že bylo při pořízení uvedeno nesprávně. Při změně hodnoty zásob lze tvořit k zásobám opravné položky, při trvalé změně hodnoty zásob lze toto ocenění změnit. [12]

Pro účtování veškerých zásob společnosti je aplikována **metoda A**.

Zásoby jsou přijímány na sklad za ceny pořízení, pro výdej zásob ze skladu je použita **metoda váženého aritmetického průměru**.

Vedlejší náklady jsou rozpouštěny do nákladových položek podle % úbytku zásob. [12]

Obrázek 6 – procento úbytku zásob

$$\% \text{ úbytku zásob} = \frac{\text{---}}{\text{---}} * 100$$

$\text{Část do nákladů} = \text{suma vedlejších pořizovacích nákladů} * \% \text{ úbytku zásob}$

Zdroj: [2]

Hlavním dodavatelem materiálu pro výrobu a kompletaci výrobků je sesterská společnost Amagasaki Pipe Thailand (TAPS). Na základě odběratelských „forecastů“ je s půlročním předstihem plánována výroba, která zahrnuje objednání i dodání materiálu. Tyto činnosti související s dodávkou materiálu z TAPSu je potřeba plánovat s velkým předstihem, který samozřejmě ubírá na přesnosti a efektivnosti dodávkových prací. Standardní cestou, tzn. lodní přepravou, je objednaný materiál na cestě přibližně jeden měsíc. Dodávky musí být do výrobního závodu APCz doručeny včas, protože zpoždění dodávek objednaného zboží odběrateli je sankcionováno velmi vysokými pokutami. Další materiál požadovaný zákazníkem v kratší lhůtě, či bez předchozího „forecastu“ je z Thajska dopravován letecky, což několikanásobně zvyšuje náklady na pořízení dodávaného materiálu. Ostatní dodávaný materiál je původem z evropského trhu, kde jeho časová dostupnost je daleko vyšší a náklady na pořízení nízké. Dodávaný materiál z Thajska je ovšem velmi specifický a vysoce kvalitní. I přes to, že zásobovací proces je nepružný, není jiný dodavatel, který by mohl konkurovat kvalitou a cenou. V roce 2011 nenadálým snížením objednávek oproti plánu největšího odběratele vzrostly zásoby společnosti vykazované k rozvahovému dni v rozvaze ze 40.975 tis. Kč v roce 2010 na 102.342 tis. Kč v roce 2011 (viz. Příloha B). Společnost nebyla schopna odvrátit tento pokles ve výrobě a nebyla ani schopna zrušit nasmlouvané dodávky pro plánovanou výrobu, neboť všechny dodávky od hlavního dodavatele jsou objednávány s půlročním předstihem.

Smluvní nákupní ceny jsou zpravidla u všech dodavatelů stanoveny čtvrtletně. Čtvrtletně jsou stanovovány i prodejní ceny odběratelům.

Současný systém evidence nakupovaných zásob výše popsaným způsobem je z hlediska zákonem stanovených pravidel o účtování vyhovující. Tento systém ovšem nedokáže poskytnout přesná a úplná data pro řízení cenové politiky společnosti. Údaje z ekonomického softwaru jsou doplňovány dalšími údaji a hodnotami, které jednotliví pracovníci shromažďují prostřednictvím tabulek MS Excel. Helios dokáže u jednotlivých položek nakupovaných zásob přesně stanovit pouze cenu pořízení, potažmo cenu získanou váženým aritmetickým průměrem, tedy cenu evidenční. Ostatní vedlejší náklady související s pořízením jsou předmětem pomocných evidencí, které jsou podkladem pro stanovení prodejních cen. Stanovení prodejních cen se ve společnosti ukázalo jako poměrně problematická disciplína. Proto je potřeba opravdu efektivně využívat nabídku ekonomického softwaru, který umožňuje komplexně sledovat jednotlivé náklady na pořízení zásob. Tato data jsou neustále kontrolována, protože vycházejí z účetních operací, kde kontrolním prvkem je samotný účetní systém společnosti s nastavenými vazbami a odpovědnostmi jednotlivých pracovníků. Dalším kontrolním prvkem je pečlivá vazba k dodavateli, kde dochází ke kontrole prostřednictvím faktur a plateb. Zavedením tohoto způsobu evidence se odstraní duplicita některých prací a sníží se chybovost. Data budou připravena pro okamžité použití a pro další práci s nimi.

Peníze v hotovosti a na bankovních účtech, termínované vklady

Pokladní hotovost je ve společnosti vedena v korunách českých a dále jsou vedeny valutové pokladny, s měnami euro, britská libra a japonský jen. Každý měsíc je prováděna fyzická inventura pokladní hotovosti. V souvislosti s účetní závěrkou je stav valutových pokladen k závěrkovému dni přepočítán kurzem platným pro tento den vyhlášeným ČNB.

Peníze na bankovních účtech jsou vedeny třemi bankovními ústavami UniCredit Bank Czech Republic, a.s. (UC), Bank of Tokio-Mitsubishi UFJ (Holland) N.V. Prague Branch, organizační složka (BTM) a Sumimoto Mitsui Banking Corporation (SMBC).

Bankovním ústavem BTM jsou spravovány **termínované vklady**, které jsou společnostmi APCz zakládány v českých korunách nebo v eurech. Obvyklá úložka je půlroční a pravidelně se opakující. Úrok není pevně stanoven, je odlišný v závislosti na měně a na vývoji měny na trhu v daném období.

Výnosnost tohoto produktu není příliš vysoká, s největší pravděpodobností zde existuje nepsaná dohoda, která vznikla při poskytnutí provozního úvěru tímto bankovním ústavem společnosti APCz, kde držením termínovaných vkladů v určité výši, již zmíněným bankovním ústavem, vzniká zajištění úvěrové pohledávky. Výnosové úroky z termínovaných vkladů při roční uzávěrce podléhají časovému rozlišení.

Finanční prostředky ve všech formách je nutné přepočítat kurzem ČNB k závěrkovému dni.

Pohledávky z obchodních vztahů

Pohledávky společnosti jsou při jejich vzniku oceňovány jmenovitou hodnotou. Společnost APCz obchoduje jak na trhu tuzemském, tak na trhu evropském. Jen velmi malá část obchodu je směřována na trhy třetích zemí. Největšími odběrateli jsou podniky koncernu Daikin - Daikin Industries Czech Republic s.r.o., T.RAD Czech s.r.o., Mitsubishi Electric Air Conditioning Systems Europe Ltd, Daikin Europe NV a Raco Refrigeration Srl.

Faktury jsou vystaveny v české nebo zahraniční měně, o pohledávkách je účtováno v českých korunách, zahraniční měna je přepočtena pevným čtvrtletním kurzem. Případné kurzové rozdíly jsou zúčtovány ke dni úhrady pohledávky. V souvislosti s ročními uzávěrkovými pracemi je nutno hodnotu zahraničních pohledávek vyjádřit v české měně přepočtené kurzem vyhlášeným ČNB platným k závěrkovému dni.

Závazky z obchodních vztahů

Závazky z obchodních vztahů jsou při pořízení zaúčtovány ve jmenovité hodnotě. Jedná se o závazky vůči dodavatelům za materiál a zboží, za nakoupené energie, vodu, opravy a ostatní služby spojené buď přímo s pořízením zásob, nebo služby spojené s provozem a správou společnosti.

Závazky jsou účtovány podle fakturované měny a přepočteny pevným čtvrtletním kurzem na české koruny. Případné kurzové rozdíly jsou zúčtovány k okamžiku úhrady závazku. V souvislosti s ročními uzávěrkovými pracemi je nutné hodnotu zahraničních závazků vyjádřit v české měně přepočtené kurzem platným k závěrkovému dni.

Závazky z obchodních vztahů k podnikům ve skupině

Závazky z obchodních vztahů ve skupině APS představují závazky z dodávek materiálu, zboží a služeb.

Závazky k mateřské společnosti mimo jiné představují závazky z poskytnutých výrobních licencí, z výrobních patentů, jejichž užívání je společnost APCz povinna hradit mateřské společnosti. Základnou pro výpočet jsou tržby dosažené v kalendářním měsíci, přepočtené na české koruny a snižené o vybrané náklady.

Tabulka 3 - Kalkulace „Technical fee“

Měna = Kč	25,51 Kč/eur
Měsíc v roce	Únor 2012
Tržby jednotlivých odběratelů	33.879.398,46
Prodej celkem (A)	33.879.398,46
Letecké náklady (B)	32.957,00
Ostatní (C)	19.792,64
Čistý prodej (D) = A-(B+C)	33.826.648,82
„Technical fee“ = D*2%	676.532,98
90 % platba APS	608.879,68
10 % srážková daň FÚ	67.653,00

Zdroj:vlastní zpracování, 2012

Poplatek za tyto licence, tzv. „Technical fee“ je ve výši 2 % z vypočtené základny. Částka představující 90 % „Technical fee“ je hrazena mateřské společnosti APS, zbylých 10 % tvoří srážková daň odváděná příslušnému finančnímu úřadu.

Úvěry a půjčky

Úvěr společnosti byl poskytnut bankovním ústavem Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ ve výši Kč 40 mil. v červnu 2007. Jsou zde nastaveny čtvrtletní splátky úvěru + úroku z úvěru. Úvěr je splácen podle časového harmonogramu, předpokládané splacení je v červnu 2015. Úvěr je zaúčtován ve jmenovité hodnotě. Jde o úvěr dlouhodobý. Úroky z úvěru podléhají časovému rozlišení z důvodu zachování zásady účtování ve věcné a časové souvislosti. Úvěr je zajištěn ručitelským prohlášením mateřské společnosti Amagasaki Pipe Corporation, Japonsko.

Mateřskou společností byly společnosti APCz poskytnuty tři **půjčky**, které na základě splátkového kalendáře splácí ve splatnosti. V roce 2011 byla jedna z půjček splacena v celé výši. Tak jako ostatní finanční majetek je povinností účetní jednotky tyto dlouhodobé závazky přepočítat kurzem ČNB platným ke dni účetní závěrky.

Náklady

Náklady společnosti jsou na základě účtového rozvrhu společnosti členěny druhově podle jednotlivých účetních případů. Společnost nepoužívá středisek ani zakázek. Účtový rozvrh je přizpůsoben rozdělení nákladů pro přímou výrobu a ostatní režii.

Při účetní uzávěrce společnost časově rozlišuje náklady, které věcně a časově souvisí s aktuálním účetním obdobím či s účetním obdobím následujícím. V roce 2011 byly takto rozlišeny náklady v celkové výši 203.505,16 Kč. Tyto náklady byly vykázány v účetní závěrce jako náklady příštích období. Jedná se o nájemné roku 2012 placené předem, pojistné majetku s výročním pojistné smlouvy v měsíci říjnu kalendářního roku a úroky z úvěru s čtvrtletními splátkami.

Pro účely sestavení daňového priznání k dani z příjmů právnických osob a zjištění základu daně za rok 2011, byly vyčísleny náklady, které nejsou výdajem pro zajištění a udržení příjmů = nedaňové náklady v celkové výši 1.042 tis. Kč.

Výdaje nezahrnované do základu daně představují položky spotřebovaných nákupů nesouvisejících s aktuálním účetním obdobím, náklady na reprezentaci, doměrky daní, poskytnuté dary, manka a škody.

Z níže uvedeného grafu vyplývá **struktura nákladů** společnosti v roce 2011. Převážnou většinu nákladů tvoří spotřebované nákupy ve formě materiálu a zboží. Dalšími dvěma podstatnými částmi jsou spotřebované služby a osobní náklady. Ostatní náklady jsou v celkovém součtu spíše zanedbatelnou položkou.

Obrázek 7 - Struktura nákladů 2012 - druhové členění

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Výnosy a výsledek hospodaření, odložená daň

Výnosy společnosti jsou peněžními jednotkami oceněné výstupy z hospodářské činnosti společnosti. Účtují se ve prospěch účtů 6. Účtové třídy v rozdělení na provozní, finanční a mimořádné výnosy. Porovnáním celkových výnosů s celkovými náklady společnosti získáme výsledek hospodaření. Celkový součet končených zůstatků 6. Účtové třídy je ročním obratem společnosti. Výše obratu společnosti je směrodatným ukazatelem, od kterého se odvíjí další povinnosti účetní jednotky, např. ve vztahu k dani z přidané hodnoty nebo povinnost ověření účetní závěrky auditorem. Celkový obrat společnosti za rok 2011 byl ve výši 678.631.829,- Kč. Tržby za prodané výrobky a zboží tvořily v roce 2011 96% veškerých dosažených výnosů.

Z výkazu zisku a ztráty (viz příloha C) za rok 2011 lze vyčíst výsledek hospodaření společnosti, který v roce 2011 skončil ztrátou. Bylo dosaženo **výsledku hospodaření** ve formě ztráty - 20,4 mil. Kč.

Společnost APCz má povinnost ověřovat účetní závěrku auditorem, tudíž je povinna účtovat o **odložené dani**. Účtováním o odložené dani je splněna zásada účetnictví o poskytování věrného a pravdivého obrazu o majetkové a finanční situaci a o jeho výsledku hospodaření.

Odložená daň se zjišťuje z přechodných rozdílů, které vznikají z rozdílného účetního a daňového pohledu na položky zachycené v účetnictví, v tomto případě je aplikován rozdílný pohled pouze na položky dlouhodobého majetku, které jsou předmětem odpisování. Tyto rozdíly vznikají při porovnání účetních odpisů uplatněných v účetnictví za běžné účetní období a daňových odpisů, které jsou považovány za náklad na zajištění a udržení příjmů pro zjištění základu daně z příjmů právnických osob.

V důsledku zjištěného záporného výsledku hospodaření za účetní období roku 2011 se účetní jednotka rozhodla přerušit odpisování pro účely stanovení základu daně u hmotného majetku. U nehmotného majetku zastoupeného softwarem, který má účetní jednotka v evidenci, přerušit daňové odpisování nelze. V účetním období byly uplatněny účetní odpisy v celkové výši 4.222.721,- Kč. Daňové odpisy byly vyčísleny pouze za dlouhodobý nehmotný majetek a to ve výši 26.328,- Kč. Rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy byl 4.196.393,- Kč. Přechodné rozdíly v tomto případě zvýšily daňový výsledek hospodaření, byl vypočten odložený daňový závazek ve výši 47.230,- Kč.

7. Analýza výsledku hospodaření

Výsledek hospodaření za účetní období získáme porovnáním celkového součtu konečných zůstatků účtů 6. Účtové třídy – výnosů a účtů 5. Účtové třídy nákladů.

Hospodaření společnosti za účetní období roku 2011 skončilo ztrátou ve výši 20,4 mil Kč. V minulém účetním období, roku 2010, bylo z hospodářské činnosti dosaženo zisku ve výši 26 mil. Kč.

Pro analyzování příčiny a následného důsledku vývoje výsledku hospodaření je potřeba se detailně seznámit se strukturou a výší jednotlivých položek nákladů a výnosů účetní jednotky.

Analýzu výsledku hospodaření provedeme v rovině provozních výnosů a nákladů, tedy položek bezprostředně souvisejících s výrobním procesem společnosti, který je jeho hlavní ekonomickou činností.

Na základě údajů z výkazu zisku a ztráty společnosti za období roku 2011 je při prvním pohledu vidět nárůst celkového objemu výnosových položek v porovnání s minulým obdobím. Při druhém pohledu je vidět ještě markantnější rozdíl v nárůstu nákladů oproti minulému období.

Porovnání tržeb a spotřeby v letech 2010 a 2011

Tabulka 4 - Zdrojová data-Porovnání-tržby x spotřeba v letech 2010 a 2011- v tis. Kč

	2011	2010	Nárůst o
Tržby za výrobky a zboží	650 676	507 696	28%
Náklady- materiál, zboží, služby	629 323	449 197	40%
Rozdíl=tržby-náklady	21 353	58 499	-63%
Podíl nákladů na tržbách	97%	88%	9%
Osobní náklady	44 744	36 686	22%
Odpisy	4 223	4 661	-9%
Spotřeba celkem	678 290	490 544	38%
VH z výrobního procesu	-27 614	17 152	-261%

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Obrázek 8 - Porovnání-tržby x spotřeba v letech 2010 a 2011

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Výše uvedený graf porovnává tržby, jako výnosy podniku, zastoupené tržbami za prodané výrobky a prodané zboží, s náklady podniku, které jsou zastoupeny provozními náklady na výrobní proces, kde jsou zahrnuty náklady na spotřebovaný materiál a nakoupené zboží, osobní náklady a odpisy dlouhodobého majetku. Je zde patrný, již avizovaný, nárůst tržeb a ještě větší nárůst nákladů v roce 2011 s porovnáním hodnot roku 2010.

Zdrojová data, vytvořená pro uvedený obrázek č. 8, ukazují na zřejmě špatně nastavenou cenovou politiku společnosti. Objem tržeb se v roce 2011 zvýšil o téměř 143.000 tis. Kč, tedy o 28%, čemuž odpovídá zvýšení položky osobních nákladů o 22%, které pravděpodobně vznikly v důsledku nárůstu produkce. Nepřímo úměrně se ovšem zvýšily náklady na nakoupený materiál a zboží. Tržby vzrostly o 28% naproti tomu náklady na materiál a zboží vzrostly o 40%.

Celkový nárůst provozních nákladů o 38% předčil růst tržeb, které vzrostly jen o 28%. V roce 2011 dokonce podíl nákladů na materiál a zboží činil 97% z celkových tržeb. Společnost s největší pravděpodobností nakupovala na hranici svých prodejních cen, které v důsledku nepřesných či nedostatečných informací, nebyla schopna stanovit se ziskovou marží.

Nejjednodušší metodou pro stanovení cen výrobků, nedokončené výroby či polotovarů je stanovení rozvrhové základny ve formě kupní ceny materiálu a přímých mezd a k ní

připočítávání režijních nákladů. Vedlejší náklady spojené s pořízením materiálu, jak již bylo zmíněno, nejsou zahrnovány do evidenčních skladových cen.

Podnikový ekonomický systém Helios Orange však tuto činnost umí. Je zde samostatný modul, ve kterém se vedlejší náklady související s pořízením materiálu a zboží, spárují s příslušnými skladovými položkami a ovlivní tak evidenční ceny na skladových kartách. Pro přesné a efektivní sledování nákupních cen je tento krok nezbytný a společnost by měla uvažovat o jeho zprovoznění.

Přímý materiál a jeho ohodnocení pro potřeby kalkulací by se stal velmi dobře sledovanou položkou a v návaznosti na změny nákupních cen a dodacích podmínek velmi dobře koordinovatelnou položkou výsledné kalkulace ceny.

Přímé mzdy jsou také položkou poměrně dobře definovatelnou. Všechny časové intervaly ve výrobním procesu jsou velmi pečlivě přeměřovány a sledovány. Pro potřeby stanovení kalkulací se časy potřebné pro výrobu sečtou a ocení peněžní jednotkou. V návaznosti na to je potřeba porovnat mzdové náklady kmenových zaměstnanců s náklady spojenými se zaměstnáváním pracovníků prostřednictvím agentur práce.

Všechny údaje jsou dostupné a tudíž snadno vyčíslitelné. Všechny ostatní náklady je nutno považovat jako režijní, a tyto je nutno vzhledem k základně přímých nákladů přepočítat přírážkovou metodou kalkulace.

V návaznosti na sestavování podkladů pro kalkulační výpočet by bylo vhodné rozdělit mzdové a osobní náklady pracovníků výroby a kancelář, pro potřeby dalšího sledování vývoje nákladů. V tomto konkrétním případě stanovení kalkulační přírážky jsou veškeré osobní náklady uvedeny jako náklady přímé. Výsledek je tím bohužel zkreslen, ale na poměru celkových nákladů a tržeb to nic nemění.

V prvním kroku byly porovnány náklady na pořízení zboží a tržby za prodej zboží. V tomto smyslu ovšem toto tvrzení není správné, protože byly ve své podstatě porovnány pouze kupní ceny zboží a ceny prodejní. V důsledku odděleného sledování vedlejších nákladů není společnost schopna jednoznačně určit z dat v účetnictví jejich výši a veškeré vedlejší náklady byly započítány do kalkulace vlastních výkonů.

Porovnání výkonů v nákupu a prodeji zboží v roce 2011

Tabulka 5 - Nákup a prodej zboží 2011

Nákup zboží	Kč	266 082 758,93
Tržby za zboží	Kč	281 755 567,34
Rozdíl	Kč	15 672 808,41
Obchodní marže	xxx	5,89%

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Rozdílem mezi prodejní a nákupní cenou zboží byla obchodní marže v roce 2011 ve výši 5,89 %, je to čistý zisk, protože veškeré vedlejší náklady související s pořízením nelze z dostupných dat vyčíslit.

Při porovnání výrobních nákladů a výrobní režie s tržbami za vlastní výrobky v uvedeném roce byly jako přímé náklady zahrnuty všechny přímé materiálové náklady, všechny vedlejší náklady spojené s pořízením a veškeré osobní náklady a náklady spojené se zaměstnáváním pracovníků prostřednictvím agentur práce. Všechny tyto náklady ovšem zahrnují i zčásti náklady, které souvisejí s nákupem a prodejem zboží.

Tabulka č. 6 zobrazuje hodnoty přiřazené k jednotlivým položkám kalkulace ocenění vlastních výkonů. Poměr rozvrhové základny a celkových režijních nákladů je ve výši 15,75 %. Detailnějším rozbořem se společnost bude zcela jistě zabývat.

Pokud by společnost kalkulovala se ziskem ve výši 10%, její hospodaření by za rok 2011 při prodeji vlastních výrobků skončilo ziskem ve výši 42 mil. Kč a další zisk z prodeje zboží ve výši 16 mil. Kč, celkem zisk cca 58 mil Kč.

Kalkulace režijní přírážky

Tabulka 6 - Kalkulace režijní přírážky

Popis	Příznak	Kč
Celková režie	3+4	57 752 981,64
Přímé náklady = rozvrhová základna	1+2	366 728 695,47
Podíl celkové režie na přímých nákladech	xxx	15,75%

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

Kalkulace prodejních cen

Tabulka 7- Kalkulace prodejních cen

Rok 2011	Příznak	Náklady v Kč
Přímý materiál	1	305 173 988,87
Přímé mzdy	2	61 554 706,60
Přímé náklady = rozvrhová základna		366 728 695,47
Režie výrobní	3	28 366 990,23
Režie správní	4	29 385 991,41
Úplné vl. náklady výkonu		424 481 677,11
Zisk 10%		42 448 167,71
Předpokládané tržby		466 929 844,82
Tržby za vl. výrobky 2011		368 066 757,14

Zdroj: vlastní zpracování, 2012

8. Shrnutí

V této bakalářské práci je analyzován účetní systém podniku. Rešerše je koncipována na principu definování všech částí obecného účetního systému podniku, jejich vymezení a poukázání na vzájemnou provázanost tvořící tento systém. Jsou zde uvedeny zákonné právní normy, ale také všeobecně uznávané zásady a metody, které musí podnik pro správné vedení účetního systému dodržovat. Aplikací teoretických poznatků byl analyzován účetní systém vybraného podniku, Amagasaki Pipe Czech s.r.o.. Jedná se o ryze zahraniční společnost ve vlastnictví mateřské společnosti Amagasaki Pipe Corporation, Japonsko. Společnost APCz je členem skupiny Amagasaki, kterou tvoří mateřská společnost APS a tři dceřiné společnosti, společnost TAPS a TMPE v Thajsku a společnost APCz v České republice. Všechny společnosti mezi sebou vedou běžný obchodní styk. Společnost APCz je výrobní podnik, jehož hlavní činností je výroba měděných potrubních součástí klimatizačních a chladicích zařízení.

Účetní systém společnosti je zpracován s pečlivostí vlastní japonskému řízení. Systém všech vnitřních směrnic je velmi rozsáhlý a obsáhlý. Veškeré pracovní postupy a činnosti mají svůj stanovený harmonogram. Účetnictví společnosti je vedeno v souladu s českými právními normami. Je vedeno pravdivě, průkazně a úplně. Ve vztahu k orgánům státní správy společnost plní svojí oznamovací povinnost a hraří své daňové povinnosti.

Společnost vede účetnictví v českých korunách. Zahraniční obchodní a platební styk je uskutečňován prostřednictvím deviz, popř. valut zahraničních měn. Pro účtování o zahraničních měnách je ve společnosti používán pevný čtvrtletní kurz, který je stanoven Českou národní bankou první pracovní den kalendářního čtvrtletí. Účetním obdobím společnosti je kalendářní rok.

Společnost APCz působí na tuzemském trhu, ale i na trhu evropském. Největšími odběrateli společnosti jsou Daikin Europe NV, Daikin Industries Czech republic, T.RAD Czech s.r.o., Mitsubishi Electric Air Conditioning Systems Europe Ltd. a Raco Refrigeration Srl.

Účetnictví podává věrný obraz o finanční situaci společnosti a je podkladem pro stanovení daňového základu pro výpočet daně z příjmů právnických osob. Poměrně závažná se zdá být problematika stanovení cen vlastních výrobků. Účetní systém v poskytování úplných údajů o cenách a nákladech spojených s pořízením zásob není

kompletní. Je potřeba se zaměřit na efektivnější využívání služeb, které nabízí ekonomický software.

Vystavené faktury a platební morálka odběratelů je velmi dobrá. Faktury od dodavatelů jsou hrazeny průběžně. Větší nárůst neuhrazených závazků společnost zaznamenala vůči sesterské společnosti TAPS. Důvodem byl nenadálý pokles objednávek od odběratelů, na které nebylo možné zareagovat včas a objednávky na materiál zrušit. Do skladových zásob se tak dostala spousta materiálu, který pravděpodobně nebude nikdy zpracován a prodán. Pokud ano, tak s velkou časovou prodlevou a nebo pouze jako druhotná surovina.

V roce 2010 společnost hospodařila se ziskem 26 mil Kč. V roce 2011 hospodařila se ztrátou ve výši 20 mil. Kč. I přes rostoucí obrat a nárůst množství prodávaných výrobků se společnosti nepodařilo hospodařit efektivně. Důvodem toho byly pro společnost nevýhodně nastavené prodejní ceny, které v některých případech nedosahovaly ani k cenám nákupním. Špatný a nepružný systém tvorby cen zapříčinil tento propad. V tomto případě by společnost měla více využívat možností, které jí nabízí ekonomický informační systém a to především pro práce spojené s kalkulacemi cen vlastních výkonů. V ekonomickém účetním systému jsou sice zachyceny všechny náklady, ale alokace nákladů potřebných pro stanovení kalkulací jednotlivých výrobků v účetnictví neprobíhá. Pro další vývoj společnosti je správné ocenění výkonů existenčně důležité. Bez kvalitních podkladů se špatně řídí i obchoduje.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat účetní systému vybraného podniku. Pro tuto analýzu byl vybrán podnik, společnost Amagasaki Pipe Czech s.r.o., se sídlem v Kožlanech, ulice Japonská 461. Uvedená společnost je výrobním podnikem, jehož hlavní činností je výroba měděných potrubních součástí klimatizačních a chladicích zařízení.

Společnost Amagasaki Pipe Czech s.r.o. byla založena v lednu roku 2004, v průběhu roku byl vystaven tovární komplex v Kožlanech a v prosinci téhož roku byla započata výroba.

Analýzou účetního systému podniku bylo zjištěno, že společnost dodržuje všechna zákonem stanovená pravidla a metody pro zajištění poctivého a věrného obrazu o stavu majetku, pohledávek a závazků, o finanční situaci účetní jednotky a o informování výsledku hospodaření.

Dále bylo zjištěno, že pro efektivní řízení cenové politiky společnosti je současný systém nedostačující. Společnost nemá k dispozici aktuální informace o výši a složení ceny nakupovaného materiálu a zboží. Z výše uvedeného vyplývá, že ačkoliv je účetnictví vedeno správně, neposkytuje přesné informace pro řízení prodeje výrobků.

Bylo by vhodné zprovoznit a nakonfigurovat modul v ekonomickém softwaru Helios, který umožní komplexní sledování celkových nákladů pořizovaných zásob. Pro potřeby řízení je důležité věnovat se manažerskému účetnictví, s hlavním důrazem na tvorbu cenových kalkulací.

Cíle této bakalářské práce bylo dosaženo aplikací teoretických poznatků, v souvislosti s účetním systémem podniku, na vybranou účetní jednotku. Ze zjištěných skutečností bylo vyvozeno následující doporučení. Pro další práci je potřeba se věnovat účtovému rozvrhu a jeho členění podle skutečných potřeb účetní jednotky ve vztahu k vnitropodnikovému rozpočtnictví a hlubší analýze nákladů společnosti.

Seznam obrázků a tabulek

Obrázek 1 - Rozvaha.....	13
Obrázek 2 - Schéma účtu	14
Obrázek 3 - Podmínky pro ověřování uce. závěrky auditorem	25
Obrázek 4 - Podniky ve skupině Amagasaki	30
Obrázek 5 - Logo Helios orange	33
Obrázek 6 - Procento úbytku zásob	38
Obrázek 7 - Struktura nákladů 2012 - druhové členění	43
Obrázek 8 - Porovnání-tržby x spotřeba v letech 2010 a 2011	46
Tabulka 1- Odhadovaná životnost majetku v APCz.....	35
Tabulka 2- Majetek najatý formou finančního leasingu k 31. 12. 2011–v tis. Kč	36
Tabulka 3 - Kalkulace „Technical fee“	41
Tabulka 4 - Zdrojová data-Porovnání-tržby x spotřeba v letech 2010 a 2011- v tis. Kč	45
Tabulka 5 - Nákup a prodej zboží 2011	48
Tabulka 6 - Kalkulace režijní přírážky	48
Tabulka 7- Kalkulace prodejních cen	49

Seznam použitých zkratk

APCz – Amagasaki Pipe Czech s.r.o.

APS – AMAGASAKI PIPE CORPORATION

BTM – Bank of Tokio-Mitsubishi UFJ

ČNB – Česká národní banka

SMBC – Sumimoto Mitsui Banking Corporation

TAPS – Amagasaki Pipe Thailand Co., LTD

TMPE – THAI METAL PARTS ENGINEERING CO., LTD.

UC – UniCredit Bank

Seznam použité literatury

- [1] BLECHOVÁ, Beata., JANOUSHKOVÁ, Jana. *Podvojný účetnictví v příkladech 2010*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3208-4
- [2] DUŠEK, Jiří. *Jak se vyhnout chybám v účetnictví: rady, řešení, praktické příklady*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3539-9
- [3] DUŠEK, Jiří. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-4060-7
- [4] DVOŘÁKOVÁ, Dana. *Základy účetnictví*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. ISBN 978-80-7357-544-1
- [5] FIBÍROVÁ, Jana., ŠOLJAKOVÁ, Libuše. WAGNER, Jaroslav. *Manažerské účetnictví - nástroje a metody*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN 978-80-7357-712-4
- [6] JÍLEK, Josef., SVOBODOVÁ, Jitka. *Účetnictví podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS) 2012*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4255-7
- [7] KISLINGEROVÁ, Eva., HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. Praha: C. H. Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3
- [8] KOPEK, Rudolf., ČERNÁ, Marie., PLACHÁ, Denisa. *Účetnictví podnikatelů pro distanční studium I*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2009. ISBN 978-80-7043-677-6
- [9] KOVALÍKOVÁ, Hana. *Zákon o účetnictví 2011: jednoduchý průvodce v každodenní praxi*. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-654-9
- [10] KOVANICOVÁ, Dana. *Finanční účetnictví - světový koncept*. Praha: Bova Polygon, 2002. ISBN 80-7273-062-2
- [11] LANDA, Martin. *Účetnictví podniku: informační zdroj podnikatelských rozhodnutí*. Praha: Eurolex Bohemia, 2006. ISBN 80-86861-11-2
- [12] LOUŠA, František. *Zásoby-komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4115-4
- [13] MACEK, Jan., KOPEK, Rudolf., SINGEROVÁ, Jitka. *Ekonomická analýza podniku*. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2006. ISBN 80-7043-446-5
- [14] Notia Audit. *Podvojný účetnictví 2010*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3197-1

- [15] RUBÁKOVÁ, Věra., HROUDA, Pavel. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2012*. Praha: Grada Publishing, 2012. ISBN 978-80-247-4186-4
- [16] RYNEŠ, Petr. *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2012*. Olomouc: ANAG, 2012. ISBN 978-80-7263-714-0
- [17] Účetní závěrka společnosti Amagasaki Pipe Czech s.r.o. za účetní období roku 2011

Internetové zdroje:

- [18] *Asseco Solutions, Helios Orange*. [online] Praha: Asseco Solutions, 2011, [cit. 24. 1. 2012] Dostupné z: www.helios.eu/cz/helios/informacni-system-pro-stredne-velke-firmy.html

Seznam příloh

Příloha A: České účetní standardy pro podnikatele

Příloha B: Rozvaha

Příloha C: Výkaz zisku a ztráty

Příloha A

České účetní standardy pro podnikatele – přehled

Základní sada Českých účetních standardů platných pro rok 2012:

- č. 001 Účty a zásady účtování na účtech
- č. 002 Otevírání a uzavírání účetních knih
- č. 003 Odložená daň
- č. 004 Rezervy
- č. 005 Opravné položky
- č. 006 Kursové rozdíly
- č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
- č. 008 Operace s cennými papíry
- č. 009 Deriváty
- č. 011 Operace s podnikem
- č. 012 Změny vlastního kapitálu
- č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- č. 014 Dlouhodobý finanční majetek
- č. 015 Zásoby
- č. 016 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
- č. 017 Zúčtovací vztahy
- č. 018 kapitálové účty a dlouhodobé závazky
- č. 019 Náklady a výnosy
- č. 020 Konsolidovaná účetní závěrka
- č. 021 Některé postupy v účetnictví při vyrovnání, nuceném vyrovnání, konkursu a likvidaci
- č. 022 Postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
- č. 023 Přehled o peněžních tocích

Zdroj: [17]

Příloha B

ROZVAHA
v plném rozsahu
k 31. 12. 2011
(v celých tisících Kč)

označ. a	AKTIVA b	Běžné účetní období			Minulé úč.období Netto 4
		Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
	AKTIVA CELKEM	304 308	-32 513	271 795	233 326
B.	Dlouhodobý majetek	106 053	-32 513	73 540	76 730
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	518	-470	48	74
3.	Software	518	-470	48	74
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	105 535	-32 043	73 492	76 656
B. II. 1.	Pozemky	1 554		1 554	1 554
2.	Stavby	81 421	-14 551	66 870	69 715
3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	22 003	-17 492	4 511	5 387
7.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	487		487	
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	70		70	
C.	Oběžná aktiva	198 048		198 048	156 513
C. I.	Zásoby	102 342		102 342	40 975
C. I. 1.	Materiál	95 152		95 152	32 181
2.	Nedokončená výroba a polotovary	276		276	2 016
3.	Výrobky	6 914		6 914	6 778
C. III.	Krátkodobé pohledávky	35 119		35 119	48 084
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	31 429		31 429	47 948
6.	Stát - daňové pohledávky	3 421		3 421	
7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	269		269	136
C. IV.	Finanční majetek	60 587		60 587	67 454
C. IV. 1.	Peníze	39		39	56
2.	Účty v bankách	38 678		38 678	42 245
3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	21 870		21 870	25 153
D. I.	Časové rozlišení	207		207	83
D. I. 1.	Náklady příštích období	203		203	79
3.	Příjmy příštích období	4		4	4

Označ. a	PASIVA b	Stav v běžném účet. období 5	Stav v minulém účet. období 6
	PASIVA CELKEM	271 795	233 326
A.	Vlastní kapitál	59 413	79 830
A. I.	Základní kapitál	17 000	17 000
A. I. 1.	Základní kapitál	17 000	17 000
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	1 700	1 700
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond	1 700	1 700
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	61 130	35 134
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	61 130	35 134
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ -/	-20 417	25 996
B.	Cizí zdroje	212 382	153 496
B. II.	Dlouhodobé závazky	12 573	17 116
2.	Závazky - ovládající a řízená osoba	12 198	16 694
10.	Odložený daňový závazek	375	422
B. III.	Krátkodobé závazky	180 509	111 560
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	173 809	97 383
5.	Závazky k zaměstnancům	1 851	1 855
6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	967	974
7.	Stát - daňové závazky a dotace	2 742	11 271
10.	Dohadné účty pasívní	1 121	52
11.	Jiné závazky	19	25
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	19 300	24 820
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	19 300	24 820

Účetní závěrka sestavena:	Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou	Osoba odpovědná za účetní závěrku
10.3.2012		Yasuyuki Kasai, jednatel
		tel.: linka:

Příloha C

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2011

Označení a	TEXT b	Skutečnost v účetním období	
		sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	281 755	248 904
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	266 083	202 417
+	Obchodní marže	15 672	46 487
II.	Výkony	368 921	258 792
1.	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	368 240	254 043
2.	Změna stavu zásob vlastní činnosti	-1 604	4 749
3.	Aktivace	2 285	
B.	Výkonová spotřeba	363 240	246 780
1.	Spotřeba materiálu a energie	310 003	212 225
2.	Služby	53 237	34 555
+	Přidaná hodnota	21 353	58 499
C.	Osobní náklady	44 744	36 686
1.	Mzdové náklady	32 927	27 113
3.	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	10 277	8 352
4.	Sociální náklady	1 540	1 221
D.	Daně a poplatky	102	88
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	4 223	4 661
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	8 120	234
1.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	6 896	5
2.	Tržby z prodeje materiálu	1 224	229
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	8 020	2 012
1.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	6 894	55
2.	Prodaný materiál	1 126	1 957
IV.	Ostatní provozní výnosy	4 740	7 646
H.	Ostatní provozní náklady	681	200
*	Provozní výsledek hospodaření	-23 557	22 732
X.	Výnosové úroky	178	196
N.	Nákladové úroky	598	970
XI.	Ostatní finanční výnosy	14 918	12 676
O.	Ostatní finanční náklady	11 405	2 497
*	Finanční výsledek hospodaření	3 093	9 405
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	-47	6 141
1.	-splatná		6 324
2.	-odložená	-47	-183
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	-20 417	25 996
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	-20 417	25 996
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	-20 464	32 137

Abstrakt

UNATINSKÁ, Jaroslava. *Analýza účetního systému vybraného podniku*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Pzni, 57s., 2012

Klíčová slova: účetnictví, nástroje účetnictví, zákonné normy, účetní závěrka

Předmětem bakalářské práce bylo analyzovat a zhodnotit účetní systém vybraného podniku. Rešerše práce je koncipována na principu definování všech částí obecného účetního systému podniku, jejich vymezení a poukázání na vzájemnou provázanost tvořící tento systém. Jsou zde uvedeny zákonné právní normy, všeobecně uznávané zásady a metody a nástroje, které je podnik povinen pro správné vedení účetního systému dodržovat. V praktické části se věnuje analýze účetního systému vybraného podniku. Byl analyzován a hodnocen účetní systém společnosti Amagasaki Pipe Czech s.r.o. Byly analyzovány použité metody, informační systém a jeho výstupy, způsoby oceňování, pracovní postupy při zpracování účetnictví a hospodářský výsledek. Bylo poukázáno na problematiku oceňování vlastních výkonů a kalkulací prodejních cen.

Abstract

UNATINSKÁ, Jaroslava. *Analysis of selected enterprise accounting system*. Bachelor work. Pilsen: Faculty of Economics, University of West Bohemia in Pilsen, 57 p., 2012

Key words: accounting, accounting tools, legal standards, financial Statements

The subject of the Bachelor's work was to analyze and evaluate the accounting system of the selected enterprise. The first part of the Bachelor's work defines elements of the accounting system and points to their interdependence. There are listed here low standards, polices, methods and tools which is necessary to follow for proper accounting. In the second part, attention was paid to the analysis of the selected enterprise accounting system. Was analyzed and evaluated accounting system of the company Amagasaki Pipe Czech s.r.o. – use of methods, information system, way of pricing, work practices of accounting and profit. Attention was drawn to the issue of calculation of sales prices.